

GHIDUL SOLICITANTULUI

INTERVENȚIA

Protejarea mediului in comunitate

Sesiunea NR 1 AN 2025

~ depunere on-line ~

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PS PAC 2023-2027 și ale Strategiei GAL. Ghidul Solicitantului reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de acțiuni pentru care se acordă fonduri nerambursabile, lista documentelor, a avizelor și a acordurilor pe care trebuie să le prezentați, modelul

Cererii de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor. Ghidul solicitantului și documentele anexate pot suferi rectificări ca urmare a actualizărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet a GAL.

PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN

Ghidul de implementare - Intervenția DR 36 LEADER-Dezvoltare a locală plasată sub responsabilitatea comunității

POSTAT PE SITE-UL WWW.AFIR.RO

PLANUL STRATEGIC PAC 2023 – 2027

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

Denumire GAL	ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ SUCEAVA SUD EST
Județ	SV
UAT-uri componente	VADU MOLDOVEI, DOLHEȘTI, FORAȘTI, DRAGUȘENI, BOROAIA
Codificare	21

Denumirea intervenției	Protejarea mediului în comunitate

Codificarea principală a intervenției	L804
Codificarea secundară a intervenției	0

Tipul de intervenție	Investiții și servicii
Cooperare între GAL-uri	Nu

PREVEDERI GENERALE

"Conform articolului 7 din Hotărârea nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027, solicitantul/beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua la cunoștință despre informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027 în baza căreia intenționează să solicite sprijin/depună proiect, inclusiv cu privire la obligațiile care decurg din legislația națională în vigoare potrivit specificului angajamentului/proiectului."

DESCRIEREA INTERVENȚIEI

Intervenția propusă vizează atenuarea schimbărilor climatice și promovarea sustenabilității în teritoriul GAL prin implementarea unui set de acțiuni concentrate pe trei aspecte cheie. În primul rând, se propune dezvoltarea infrastructurii de energie regenerabilă, cu accent pe utilizarea surselor precum energia solară și eoliană. Aceasta ar contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în comunitățile rurale, consolidând în același timp resursele energetice locale. În al doilea rând, se are în vedere îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice. Prin adoptarea tehnologiilor moderne și implementarea practicilor sustenabile, se urmărește reducerea consumului de energie și, implicit, a amprentei de carbon a comunităților rurale. Această intervenție nu numai că ar sprijini lupta împotriva schimbărilor climatice, ci ar aduce și beneficii economice durabile. În cadrul acestei intervenții, al treilea aspect constă în promovarea transportului verde în zonele rurale. Se va încuraja utilizarea vehiculelor electrice, precum și îmbunătățirea accesului la transportul public. Aceasta nu numai că ar reduce poluarea locală, ci ar contribui și la dezvoltarea unor sisteme de transport durabile, facilitând mobilitatea în comunitățile rurale și sporind calitatea vieții locuitorilor acestora. Prin această intervenție integrată, se urmărește să se creeze un mediu rural mai ecologic și rezilient la schimbările climatice.

BENEFICIARI ELIGIBILI

Categoria de beneficiar eligibil	Documente necesare a fi prezentate	Alte condiții specifice

Autorități publice locale	Document care atestă forma de organizare a solicitantului	Sediul beneficiarului / Amplasamentul investiției din cadrul proiectului să fie pe teritoriul GAL Suceava Sud-Est.
Unități de cult	Actul de înființare și statutul Unității de cult	Sediul beneficiarului / Amplasamentul investiției din cadrul proiectului să fie pe teritoriul GAL Suceava Sud-Est.
Asociații de Dezvoltare Intercomunitară	Actul de înființare și statutul ADI	Sediul beneficiarului / Amplasamentul investiției din cadrul proiectului să fie pe teritoriul GAL Suceava Sud-Est.
Asociații și fundații	- Încheiere privind înscrisura în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificat de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor; - Actul de înființare și statutul ONG;	Sediul beneficiarului / Amplasamentul investiției din cadrul proiectului să fie pe teritoriul GAL Suceava Sud-Est.
Alte forme de organizare	Document care atestă forma de organizare a solicitantului (ONG), altele decât cele de mai sus.	Sediul beneficiarului / Amplasamentul investiției din cadrul proiectului să fie pe teritoriul GAL Suceava Sud-Est.

CONDIȚII GENERALE DE ELIGIBILITATE

Conform prevederilor PS 2023-2027, operațiunile implementate prin LEADER trebuie să îndeplinească cel puțin condițiile generale de eligibilitate prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/ 2115, Regulamentul (UE) 2021/ 2116 și cele prevăzute pentru intervenția DR 36 din PS 2023-2027.

Pentru toate proiectele depuse în cadrul DR 36 se vor respecta prevederile aplicabile LEADER (în funcție de tipul de proiect) din cadrul **HG nr. 1570/2022**, cu modificările și completările ulterioare, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic 2023-2027, inclusiv, după caz, prevederile Schemei de ajutor de minimis - "LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" aprobată prin OMADR nr. 206/2025.

Un solicitant poate depune și derula în același timp mai multe proiecte finanțate în cadrul intervenției LEADER din cadrul PS 2023-2027, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- să facă dovada, dacă este cazul, a existenței cofinanțării private, cumulată pentru toate proiectele;
- să respecte condițiile generale de eligibilitate ale intervenției LEADER;
- să respecte condițiile de eligibilitate și selecție stabilite de GAL în fișele intervențiilor din SDL;
- să respecte, dacă este cazul, regulile ajutorului de minimis, conform schemei de ajutor de minimis "LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității";
- nu creeze artificial condițiile necesare pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. În conformitate cu prevederile art. 62 din Regulamentul (UE) nr. 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul intervenției DR36 din PS 2023-2027. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

În cazul în care se constată crearea în mod artificial a condițiilor pentru acordarea sau pentru creșterea intensității sau a nivelului sprijinului, nu se acordă niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă.

Pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control, se poate consulta Anexa 17 - „Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027” a Ghidului de implementare.

f) nu mai mult de un proiect pe o intervenție din SDL în cadrul aceleiași sesiuni lansate de GAL.

Proiectele depuse vor fi verificate din punct de vedere al eligibilității generale după cum urmează:

- prin aplicarea verificărilor aferente proiectelor de investiții în cazul în care proiectul cuprinde doar investiții (nu are servicii bugetate*);
- prin aplicarea verificărilor aferente proiectelor de servicii în cazul în care proiectul cuprinde doar servicii;
- prin aplicarea verificărilor aferente proiectelor de investiții și verificărilor aferente proiectelor de servicii în cazul unui proiect care cuprinde atât servicii bugetate (eligibil/ neeligibil) cât și investiții (eligibil/ neeligibil în bugetul indicativ).

*bugetat – reflectat valoric în Bugetul Indicativ pe eligibil/ neeligibil

A. Criterii de eligibilitate generală pentru proiectele de investiții

Obiectivele proiectelor de investiții se încadrează în prevederile Art. 73 - Investiții din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021.

Proiectele de investiții vor respecta criteriile de eligibilitate generale aplicabile conform regulamentelor europene, cadrului național de implementare și Art. 73 din Reg. UE 2115/2021 și vor fi verificate de către AFIR în baza fișei de evaluare generală a proiectului, respectiv E1.2L - Fișa de evaluare generală a proiectului tip investiții.

EG 1 - Verificarea eligibilității solicitantului în ceea ce privește:

- EG 1.1 Solicitantul proiectului trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili așa cum sunt aceștia definiți în Fișa intervenției;
- EG 1.2 Solicitantul nu este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR și EURI;
- EG 1.3 Solicitantul și-a însușit în totalitate angajamentele aplicabile din Declarația pe proprie răspundere F, aplicabile proiectului;
- EG 1.4 Solicitantul respectă condiția de a depune un singur proiect pe o intervenție din SDL în cadrul aceleiași sesiuni lansate de GAL (conform HG 1570/2022);
- EG 1.5 Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență, în conformitate cu legislația în vigoare, în cazul beneficiarilor privați;
- EG 1.6 Solicitantul a prezentat dovada cofinanțării private a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului, cu excepția proiectelor pentru care se aplica o rată de finanțare de 100%;
- EG 1.7 Cheltuielile propuse în proiect nu fac obiectul dublei finanțări cu alte cheltuieli finanțate din FEADR/EURI sau din alte fonduri publice;
- EG 1.8 Solicitantul nu a creat condiții artificiale pentru accesarea sprijinului în cazul proiectelor prezentate de solicitanți privați;
- EG 1.9 Solicitantul a aplicat o semnătură electronică validă și emisă în baza unui certificat calificat furnizat de un furnizor de servicii de încredere calificat care se află în lista oficială a Uniunii Europene pe documentele emise.

EG 2 - Verificarea eligibilității proiectului:

- EG 2.1 Solicitantul a prezentat SF/DALI/PT/MJ/CF în conformitate cu prevederile legale în vigoare și documentele obligatorii aferente imobilului unde se realizează investiția;
- EG 2.2 Investițiile propuse de solicitant prin proiect NU se încadrează într-una din categoriile:
  - Intervenții aferente Pilonului I (plăți directe);
  - Intervențiile aferente Art. 70 - Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, Art. 71 - Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone, Art. 72 - Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii, Art. 74 - Investiții în irigații și Art. 76 - Instrumente de gestionare a riscurilor din Regulamentul privind PS PAC nr. 2115/2021;
  - Instalarea tinerilor fermieri;
  - Investiții în exploatații agricole/ pomicole, cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social;

- Investiții în crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă/forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural.

- obiectivele de patrimoniu cultural de clasă A.

Din punct de vedere al prevederilor și cerințelor HG 907/2016 și Legii 50/1991, proiectele de investiții se împart în următoarele categorii:

a) proiecte cu construcții-montaj care necesită emiterea Autorizație de construire (pot include dotări și echipamente fără montaj) - pentru acest tip de proiecte se vor depune următoarele documente, după caz:

În cazul construcțiilor noi:

- Studiu de Fezabilitate;
- Certificat de Urbanism/Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut Autorizația de construire).

Pentru modernizări/ intervenții la construcții existente, care necesită emiterea unei Autorizații de construire/ desființare:

- DALI;
- Certificat de Urbanism/Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut autorizația de construire);
- Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente.

b) proiecte cu construcții - montaj care NU necesită Autorizație de construire (pot include și dotări și echipamente fără montaj) - pentru acest tip de proiecte se vor depune următoarele documente:

- Memoriu Justificativ;
- Negația din partea autorității competente (Consiliul județean/Consiliul local) cu privire la faptul că pentru proiectul deus nu se emite autorizație de construire.
- Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente);
- Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente) - numai în cazul construcțiilor nefinalizate;

c) proiecte de dotări și/sau cu echipamente fără montaj (în cazul în care există cheltuieli eligibile și neeligibile numai pe liniile bugetare 4.4, 4.5, 4.6 și 3.7.1 din bugetul Indicativ). În cazul acestor proiecte nu se va depune SF/MJ/DALI. Solicitantul va completa secțiunea A6 din Cererea de finanțare, cu respectarea cerințelor din secțiunea Reguli de completare.

Pentru proiectele de investiții, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediul social sau punctul/punctele de lucru unde se implementează proiectul pe teritoriul acoperit de GAL.

EG 3 - Investiția propusă este în conformitate cu prevederile legislației specifice aplicabile, respectiv:

- EG 3.1 Au fost prezentate documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu, etc (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/ avizează conform legislației în vigoare, certificatul de acreditare ca furnizor de servicii sociale, etc, după caz), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect (doar în cazul modernizărilor);
- EG 3.2 Investiția propusă este în conformitate cu prevederile legislației naționale privind protejarea patrimoniului local (material și imaterial) (dacă este cazul)
- EG 3.3 În cazul proiectelor care propun activități desfășurate în arii naturale protejate s-a prezentat acordul custodelui.

EG 4 - Necesitatea și oportunitatea investiției Investiția trebuie să demonstreze necesitatea și oportunitatea acesteia.

Verificările Bugetului Indicativ în conformitate cu prevederile fișei intervenției DR 36 LEADER, prevederilor PS 2023-2027 aplicabile costurilor eligibile/ neeligibile și prevederilor RUE 2115/2021 vor viza:

a) Verificarea intensității sprijinului

Intensitatea sprijinului nerambursabil este de 100% în cazul investițiilor solicitanților publici care nu generează avantaj economic, inclusiv cele care vizează surse alternative de energie, precum și în cazul investițiilor în servicii de bază în zonele rurale.

b) Verificarea bugetului indicativ conform HG 907/2016, inclusiv a cheltuielilor eligibile/ neeligibile

În cazul proiectelor pentru care solicitantul prezintă drept de creanță pentru terenurile și/ sau clădirile aferente realizării investițiilor (închiriere, comodat, etc.) și care prevăd cheltuieli cu montaj/ lucrări de construcții care nu necesită obținerea unei Autorizații de construire, acestea vor fi încadrate obligatoriu în buget în categoria cheltuielilor neeligibile, având în vedere faptul că nu vor intra în patrimoniul beneficiarului și nu pot fi relocate.

Se va depune obligatoriu acordul expres al proprietarului de drept al imobilului cu privire la lucrările/ modificările care sunt permise a se realiza asupra imobilului.

În cazul parteneriatelor informale cheltuielile cu montajul/ lucrările de construcții care nu necesită obținerea unei Autorizații de construire pot fi eligibile dacă intră în patrimoniul oricărui partener.

Prevederi privind elaborarea Devizului general:

Având în vedere modificarea la HG 907/ 2016 și introducerea capitolului 7 Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț este necesară detalierea destinației sumelor/ cheltuielilor care vor fi cuprinse în liniile bugetare 7.1 și 7.2.

Cap 7.1 Cheltuieli aferente marjei de buget 25% din $(1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1)$

Din HG 907/2016 - Art. 10 alin. (21):

În cadrul devizului general se vor cuprinde cheltuieli destinate acoperirii eventualelor diferențe de costuri determinate de lucrările care pot apărea pe parcursul fazelor de proiectare și asistenței tehnice pe durata de execuție, ca urmare a completării sau optimizării soluțiilor tehnice stabilite la fazele anterioare. Sumele cu această destinație constituie marja de buget și pot fi utilizate potrivit prevederilor art. 12, până la finalizarea, elaborării/definitivării proiectului tehnic de execuție și a detaliilor de execuție.

EXEMPLU:

DEVIZ GENERAL

Nr crt	Denumirea capitolelor și a subcapitolelor de cheltuieli	Valoare faza SF/DAL	Valoare faza PTH
1	CAPITOLUL 1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului	5	5
2	CAPITOLUL 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții	5	5
3	CAPITOLUL 3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică	10	10
4	CAPITOLUL 4 Cheltuieli pentru investiția de bază	100	120
5	CAPITOLUL 5 Alte cheltuieli	0	0
6	CAPITOLUL 6 Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste		
7	CAPITOLUL 7 Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț	30	10
7.1	Cheltuieli aferente marjei de buget 25% din $(1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1)$	25	5
7.2	Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț	5	5
	TOTAL GENERAL	150	150

La Faza PT, componenta tehnologică a soluției tehnice poate fi definitivată ori adaptată tehnologiilor adecvate aplicabile pentru realizarea obiectivului de investiții, în condițiile respectării indicatorilor tehnico-economici aprobați și a autorizației de construire (art. 12(1)).

Nu este obligatoriu ca în urma întocmirii proiectului tehnic să mai rămână vreo sumă la cap. 7.1, ea putând fi transferată integral la cap.4, în funcție de soluțiile stabilite la faza PT.

Deoarece valoarea maximă a devizului nu se mărește, nu este necesară aprobarea noilor indicatori tehnico-economici (art. 7 alin. (6)) de către beneficiar, dar odată cu înaintarea spre avizare a proiectului tehnic către AFIR, se va înainta și propunerea de modificare a bugetului indicativ al proiectului prin act adițional, conform noii structuri a bugetului.

Suma aferentă Cap 7.2 Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare este destinată pentru ajustarea prețului contractului pe perioada execuției lucrărilor, conform clauzelor de ajustare necesare a fi incluse în documentația de atribuire și în contractul de lucrări.

-La achizițiile publice: Autoritatea contractantă este obligată să includă clauze de ajustare/ revizuire a prețului, în conformitate cu prevederile alin. (3), pentru contractele de servicii sau furnizare care se derulează pe o perioadă ce depășește 24 de luni și pentru contractele de lucrări care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni (art. 222² alin. (9) din Legea 98/2016).

-La achiziții private: Beneficiarul are dreptul să includă clauze de ajustare/revizuire a prețului, pentru contractele care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni (Instrucțiuni de achiziții pentru beneficiarii privați ai PS 2023– 2027).

Art. 10 (5) Pe parcursul execuției obiectivului de investiții, devizul general se poate revizui prin grija beneficiarului investiției/ investitorului, prin compensarea cheltuielilor între capitolele/ subcapitolele de cheltuieli care intră în componența lucrărilor de construcții-montaj din devizul general, cu încadrarea în valoarea totală de finanțare.

(5¹) În limita indicatorilor tehnico-economici prevăzuți în documentațiile tehnico-economice aprobate potrivit dispozițiilor art. 7 alin. (7) și art. 9 alin. (4), diferențele de sume rezultate la capitolele/subcapitolele din devizul general întocmit la faza studiu de fezabilitate sau documentație de avizare a lucrărilor de intervenții și capitolele/subcapitolele din devizul general rezultat în urma finalizării procedurilor de achiziții se pot utiliza pentru majorarea sumelor prevăzute la orice capitol/subcapitol din devizul general, cu respectarea prevederilor din legislația în domeniul achizițiilor publice. Prevederea a fost adaptată și pentru beneficiarii privați.

NOTĂ: Stabilirea/aprobarea bugetelor proiectelor cu referire la CAP. 7 și cu precădere la cap 7.2 - Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare trebuie să se facă încă de la faza de evaluare/selectare sau cel mai târziu la faza de contractare (pentru beneficiarii publici), unde conform art. 222² alin. (9) din Legea 98/2016 beneficiarii sunt obligați să includă clauze de ajustare/revizuire a prețului contractului pentru contractele de lucrări care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni (proiectele cu construcții montaj de obicei depășesc această durată). Pentru acest tip de proiecte înainte de lansarea achiziției de lucrări este obligatorie alocarea unei sume la cap 7.2 destinată rezervei de implementare, pentru acoperirea ajustării prețului contractului pe perioada execuției lucrărilor.

Nu se acceptă includerea de cheltuieli (eligibile și/sau neeligibile) în subcapitolul 4.1 Construcții și instalații fără detalierea în devizele pe obiect a lucrărilor corespunzătoare spațiilor / instalațiilor ce se vor executa. Pentru restul subcapitolelor din cadrul capitolului 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele / montajul care sunt neeligibile.

c) Verificarea rezonabilității prețurilor

Ofertele sunt documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității prețurilor și trebuie să aibă cel puțin următoarele caracteristici:

- să fie datate, personalizate și semnate;
- să conțină detalierea unor specificații tehnice minimale, comparabile cu cele prevăzute prin MJ;
- să conțină prețul de achiziție pentru serviciile respective.

Pot fi acceptate și facturile proforme sau prețurile din alte surse disponibile pe internet (PrintScreen – uri de pe site –urile

furnizorilor) pentru bunuri de același tip, dacă acestea respectă toate caracteristicile ofertelor (cuprind furnizorul, caracteristicile tehnice precum și prețurile valabile la data întocmirii Bugetului indicativ).

d) Verificarea Planului Financiar

Metodologia de verificare a fiecărui criteriu de eligibilitate se regăsește în Manualul de procedură pentru implementarea intervenției DR36.

B. Criterii de eligibilitate generală pentru proiectele de servicii

Pentru proiectele de servicii, criteriile de eligibilitate generale vizează atât solicitantul, cât și cererea de finanțare depusă, astfel:

I. Pentru verificarea eligibilității solicitantului, criteriile generale sunt:

EG1. Solicitantul aparține categoriei solicitanților/beneficiarilor eligibili așa cum sunt aceștia definiți în Fișa intervenției.

EG2. Solicitantul nu este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR și EURI.

EG3. Solicitantul și-a însușit în totalitate angajamentele luate în Declarația pe proprie răspundere aplicabile proiectului.

EG4. Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare.

EG5. Solicitantul nu a creat condiții artificiale pentru accesarea sprijinului în cazul proiectelor prezentate de solicitanți privați.

EG6. Solicitantul nu a depus mai mult de un proiect pe o intervenție din SDL în cadrul aceleiași sesiuni lansate de GAL.

II. Pentru verificarea eligibilității cererii de finanțare, criteriile generale sunt:

EG7. Solicitantul demonstrează în cererea de finanțare, prin activitățile propuse și resursele umane alocate pentru realizarea acestora, oportunitatea și necesitatea proiectului.

EG8. Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului

EG9. Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice.

EG10. Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat în domeniu.

EG11. Grupul țintă respectă condițiile de eligibilitate și este format din persoane care își desfășoară activitatea sau au domiciliul pe teritoriul GAL.

EG12. Intensitatea sprijinului este de până la 100%, cu o valoare maximă nerambursabilă de 200.000 euro/proiect.

În funcție de tipul proiectelor de servicii, criteriile de eligibilitate pentru verificarea cererii de finanțare se vor completa cu următoarele:

- În cazul proiectelor care prevăd activități de informare și promovare a unor produse/ servicii, se va verifica dacă există un Program de promovare care include un plan de informare defalcat pe acțiuni, mijloace, perioade și activități de promovare cu rezultate scontate pentru proiectul depus.

De asemenea, se va verifica bugetul indicativ al proiectelor care va consta în:

- Asigurarea că toate costurile de servicii propuse pentru finanțare sunt eligibile și calculele sunt corecte. Bugetul indicativ este structurat pe două capitole – cheltuieli cu personalul și cheltuieli pentru derularea proiectelor.
- Verificarea bugetului indicativ privind corectitudinea informațiilor furnizate, analizând și fundamentarea bugetară (document obligatoriu anexă la cererea de finanțare), care privește corelarea dintre activitățile și resursele umane alocate acestora prin proiect cu sumele prevăzute în capitolele din buget pentru aceste activități.
- Toate cheltuielile trebuie să fie justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

Criteriile care vor fi verificate pentru fiecare proiect, în legătură cu bugetul indicativ, sunt următoarele:

1. Informațiile furnizate în cadrul bugetului indicativ din Cererea de finanțare sunt corecte și sunt în conformitate cu

Fundamentarea Bugetului (document obligatoriu anexă la cererea de finanțare) pe categorii de cheltuieli eligibile?

2. Cheltuielile propuse sunt eligibile și sunt în concordanță cu activitățile eligibile din proiect?
3. TVA-ul aferent cheltuielilor eligibile este corect încadrat în coloana cheltuielilor neeligibile/ eligibile, dacă este cazul?
4. Verificarea rezonabilității prețurilor prin analiza bazei de date existente la nivelul AFIR și/ sau a ofertelor depuse.
5. Planul financiar este corect completat și respectă gradul de intervenție publică așa cum este prevăzut în Fișa

intervenției din Strategia de Dezvoltare Locală?

Proiectele depuse pe intervențiile mixte din SDL aprobată vor fi verificate din punct de vedere al eligibilității generale după cum urmează:

- prin aplicarea verificărilor aferente proiectelor de investiții în cazul în care proiectul cuprinde doar investiții (nu are servicii bugetate*);
- prin aplicarea verificărilor aferente proiectelor de servicii în cazul în care proiectul cuprinde doar servicii;
- prin aplicarea verificărilor aferente proiectelor de investiții și verificărilor aferente proiectelor de servicii în cazul unui proiect care cuprinde atât servicii bugetate (eligibil/ neeligibil) cât și investiții (eligibil/ neeligibil în bugetul indicativ).

*bugetat – reflectat valoric în Bugetul Indicativ pe eligibil/ neeligibil

CONDIȚII DE ELIGIBILITATE LOCALE (STABILITE LA NIVELUL GAL)

Atenție! Pentru verificarea fiecărui criteriu de eligibilitate toate informațiile vor fi introduse în secțiunea E2.1 "Informații și documente necesare verificării criteriilor de eligibilitate locale - Verificare la nivelul GAL" din cererea de finanțare. În cazul în care informațiile necesare verificării anumitor criterii se regăsesc în alte secțiuni, se va face referire la acele secțiuni din cererea de finanțare.

Nr. crt.	Denumire	Metodologia de verificare si documente obligatorii
		Scopul acestui criteriu este de a promova proiectele integrate care nu se limitează doar la componente fizice/investiționale (infrastructură, echipamente, dotări etc.), ci includ și componente educaționale și de conștientizare care contribuie la schimbarea comportamentelor și adoptarea principiilor dezvoltării durabile în comunitățile locale. Astfel, se încurajează acele inițiative care, pe lângă infrastructură sau achiziții, oferă și servicii cu impact educațional, social sau ecologic, care sprijină sustenabilitatea pe termen lung. Pentru a fi eligibil în baza acestui criteriu, proiectul trebuie să includă atât o componentă investițională, cât și una de servicii, ambele având ca scop promovarea dezvoltării durabile. Componenta investițională poate include: • Instalarea de sisteme de energie regenerabilă (înființarea și/sau extinderea sistemelor de energie solară și eoliană prin: instalarea panourilor solare, turbine eoliene sau alte tehnologii care să asigure o sursă de energie curată și durabilă) • Eficientizarea energetică a clădirilor (izolare termică, ferestre eficiente energetic și utilizarea unor surse de încălzire durabile)

EG 1

Proiecte care își propun atât investiții cât și servicii (educație și conștientizare pentru dezvoltare durabilă);

- Promovarea transportului verde (achiziționarea de vehicule electrice - infrastructură școlară, sau dezvoltarea infrastructurii pentru transport public ecologic).

Componenta de servicii poate include :

- Implementarea programului de educație și conștientizare pentru dezvoltare durabilă, respectiv:
  - Programe sau sesiuni de educație non-formală în domeniul dezvoltării durabile;
  - Activități de informare și conștientizare adresate comunității (ex.: ateliere, campanii, formări);
  - Inițiative de implicare civică sau voluntariat în sprijinul protecției mediului.

Documente prezentate:

- Memoriul justificativ/Studiul de Fezabilitate/Documentația de avizare pentru Lucrări de Intervenții
- Cerere de finanțare - Secțiunea A 10 și C.2.2

Puncte de verificat în cadrul documentelor prezentate:

- Expertul verifică Memoriul justificativ/Studiul de Fezabilitate/Documentația de avizare pentru Lucrări de Intervenții, cu referire la componenta educațională și de conștientizare.
- În cazul în care în CF nu este prevăzut buget indicativ pentru componenta de servicii (secțiunea C.2.2 din CF) solicitantul își va suma prin Declarația pe propria răspundere realizarea unei acțiuni specifice de educație și conștientizare în urma implementării proiectului de investiții, activități care vor fi descrise în cadrul secțiunii A 10 din Cererea de finanțare (anexă la Ghid) .

Dacă verificarea documentelor confirmă faptul că solicitanții abordează atât componenta investițională cât și componenta educațională /de conștientizare, expertul bifează căsuța din coloana DA din fișa de verificare. În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” din fișa de evaluare generală a proiectului, proiectul fiind neeligibil.

EG 2	Solicitantul se angajează să asigure întreținerea / mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani pentru proiectele care prevăd Construcții+Montaj) de la finalizarea ultimei cereri de plată;	Solicitantul are obligația de a se angaja în mod ferm că va asigura întreținerea și mentenanța investiției realizate prin proiect, pe o perioadă de minimum 5 ani, începând de la data finalizării ultimei cereri de plată. Calculul termenului se face de la data plății finale a ajutorului financiar nerambursabil (ultima cerere de plată aprobată). Angajamentul se va exprima în cadrul HCL/HAGA, anexată cererii de finanțare; Nerespectarea acestei obligații poate conduce la recuperarea totală sau parțială a sprijinului financiar acordat; Pentru proiectele de servicii se bifează: nu este cazul! Documente prezentate: Hotărârea Consiliului Local/Consiliilor Locale în cazul ADI/Hotărârea Adunării Generale a ONG pentru implementarea proiectului / Document echivalent pentru Unitățile de cult Angajamentul de a suporta cheltuielile cu întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți/la care investiția a fost data în exploatare; Puncte de verificat în cadrul documentelor prezentate: Expertul verifică în Hotărârea Consiliului Local/Hotărârile Consiliilor Locale în cazul ADI/ Hotărârea Adunării Generale a ONG / Unități de cult pentru implementarea proiectului, angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere/mentenanță a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data la care investiția a fost data în exploatare; Dacă verificarea documentelor confirmă faptul că solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la finalizarea ultimei cereri de plată, expertul bifează căsuța din coloana DA din fișa de verificare. În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” din fișa de evaluare generală a proiectului, proiectul fiind neeligibil.
		Pentru a fi considerată eligibilă, investiția propusă trebuie să fie realizată integral în teritoriul acoperit de G.A.L. Suceava Sud-Est. Aceasta presupune că: - Sediul social și amplasamentul fizic al investiției (terenul, clădirile, infrastructura, utilitățile etc.) trebuie să se situeze în limitele administrative ale unităților teritoriale componente ale G.A.L. Suceava Sud-Est ; - Activitățile derulate în cadrul proiectului trebuie să aibă impact direct și exclusiv asupra comunităților din acest teritoriu; - Solicitantul trebuie să prezinte documente justificative care atestă

EG 3

**Investiția să se realizeze în
teritoriul acoperit de G.A.L. Suceava
Sud-Est;**

locația exactă a investiției (ex.: extras de carte funciară, certificat de urbanism, plan de situație);

• În cazul investițiilor mobile sau de natură itinerantă, acestea trebuie să fie utilizate în mod preponderent pe teritoriul G.A.L. Suceava Sud-Est. Nerespectarea acestei condiții va conduce la declararea proiectului ca neeligibil.

Documente prezentate:

- Memoriul justificativ/Studiul de Fezabilitate/Documentația de avizare pentru Lucrări de Intervenții;
- Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al comunei/comunelor, întocmit conform legislației în vigoare privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, atestat prin Hotărâre a Guvernului și publicat în Monitorul Oficial al României;
- Hotărârea Consiliului Local / Hotărârea Consiliilor Locale (în cazul ADI) privind aprobarea modificărilor și/sau completărilor la inventar în sensul includerii în domeniul public a altor bunuri (supusă controlului de legalitate al Prefectului, în condițiile legii);
- Documente doveditoare de către ONG-uri/ Unități de cult privind dreptul de proprietate /administrare pe o perioadă de 10 ani, asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări/dotări, conform cererii de finanțare;
- Documente doveditoare a dreptului de proprietate/ administrare pe o perioadă de minimum 10 ani asupra bunurilor imobile care fac obiectul realizării investiției propuse (pentru ONG).
- Extras de carte funciară din care să reiasă intabularea în domeniul public a dreptului de proprietate asupra bunului pentru unitatea administrativ teritorială (terenului pe care urmează a se realiza investiția și / sau a drumului de interes local) care face obiectul Cererii de finanțare pentru unitatea administrativ teritorială.

Puncte de verificat în cadrul documentelor prezentate:

Expertul verifică dacă terenul pe care se amplasează proiectul este înregistrat în domeniul public. În situația în care în inventarul publicat în Monitorul oficial al României terenurile care fac obiectul proiectului nu sunt incluse în domeniul public, sunt incluse într-o poziție globală sau nu sunt clasificate, expertul verifică legalitatea modificărilor/completărilor efectuate și dacă prin acestea se dovedește că terenul care face obiectul proiectului aparțin domeniului public.

Dacă în inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al comunei, publicat în Monitorul oficial al României, terenurile care fac obiectul proiectului nu sunt incluse în domeniul public, sau sunt incluse într-o poziție globală, expertul va tine cont de Hotărârea Consiliului Local / Hotărârea Consiliilor Locale (în cazul ADI) privind aprobarea modificărilor și/sau completărilor la inventar în sensul includerii în

domeniul public sau detalierii poziției globale existente,

Pentru ONG / Asociații și fundații / Unități de cult expertul verifică actul de proprietate iar în cazul Contractului de concesiune/delegare a administrării bunului imobil perioada de delegare a administrării bunului imobil (minim 10 ani).

Pentru ONG-uri / Asociații și fundații / Unități de cult, se verifica dacă actul de proprietate sau contractul de concesiune asupra clădirii/terenului care face/fac obiectul cererii de finanțare, certifică dreptul de proprietate/folosință asupra acestora (minim 10 ani).

De asemenea expertul verifică dacă investiția se realizează la nivel de UAT.

Dacă verificarea documentelor confirmă faptul că solicitanții fac dovada proprietății/administrării terenului pe care se realizează investiția și că investiția se realizează la nivel de UAT, expertul bifează căsuța din coloana DA din fișa de verificare. În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” din fișa de evaluare generală a proiectului, proiectul fiind neeligibil.

EG 4	Eficiență acțiunilor prevăzute - numărul de locuitori deserviți	În cadrul procesului de evaluare, se va analiza eficiența acțiunilor propuse prin prisma numărului de locuitori care beneficiază direct sau indirect de rezultatele investiției. Astfel: • Se va considera eficientă acea investiție care are un impact semnificativ, măsurabil printr-un număr cât mai mare de locuitori deserviți în raport cu obiectivele și natura acțiunii; • Solicitantul trebuie să prezinte o estimare realistă și argumentată a numărului de beneficiari, bazată pe date oficiale (ex.: date INS, evidențe ale autorităților locale, studii de fezabilitate, planuri urbanistice etc.); Se vor lua în calcul atât locuitorii care beneficiază direct de investiție (ex.: utilizatori ai unei infrastructuri publice modernizate), cât și cei care beneficiază indirect (ex.: îmbunătățirea calității vieții prin creșterea serviciilor disponibile); Documente verificate : - Memoriu justificativ / Studiu de Fezabilitate/ Documentația de avizare pentru Lucrări de Intervenții / Hotărârea Consiliului Local (Hotărârile Consiliilor locale în cazul ADI), Hotărârea Adunării Generale a ONG/ document echivalent specific Unităților de Cult. Puncte de verificat în cadrul documentelor prezentate: Expertul verifică Memoriul justificativ/Studiul de Fezabilitate/Documentația de avizare pentru Lucrări de Intervenții, cu referire la numărul de beneficiari direcți și indirecti deserviți. Expertul verifică Hotărârile, cu referire la numărul de locuitori. Dacă verificarea documentelor confirmă faptul că proiectul are Memoriul justificativ /Studiul de Fezabilitate/Documentația de avizare pentru Lucrări de Intervenții, Hotărârea de Consiliul Local /Hotărârile de Consiliu Local/Hotărârea Adunării Generale a ONG, pentru realizarea investiției, cu referire la punctele obligatorii menționate mai sus, expertul bifează căsuța din coloana DA din fișa de verificare. (În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” din fișa de evaluare generală a proiectului, criteriul de eligibilitate nefiind îndeplinit.

EG 5	Investitia propusă trebuie să-și demonstreze caracterul inovativ	Se va analiza elementul de noutate, justificarea diferenței față de metodele convenționale ; Scopul acestui criteriu este de a susține diversificarea serviciilor disponibile la nivel local prin introducerea unor activități complet noi sau prin abordări inovatoare ale serviciilor existente . Documente de verificat : • Cerere de finanțare ; • Memoriu justificativ; • Studiu de fezabilitate / DALI ; Puncte de verificat în cadrul documentelor : • Studiu de piață ; • Analiza nevoilor comunității; • Descrierea serviciului propus ; • Referințe la furnizorii de servicii existenți ;

EG 6	Investiția să se încadreze în tipul de investiție prevăzut prin intervenție	Tipuri de sprijin pentru proiectele de investiții/mixte: • Instalarea de sisteme de energie regenerabilă (înființarea și sau extinderea sistemelor de energie solară și eoliană prin: instalarea panourilor solare, turbine eoliene sau alte tehnologii care să asigure o sursă de energie curată și durabilă); • Eficientizarea energetică a clădirilor (izolare termică, ferestre eficiente energetic și utilizarea unor surse de încălzire durabile); • Promovarea transportului verde (achiziționarea de vehicule electrice - infrastructură școlară sau dezvoltarea de infrastructură pentru transport public ecologic) vor fi puse la dispoziția populației în mod gratuit ; Tipuri de sprijin pentru proiectele de servicii: • Implementarea programului de educație și conștientizarea pentru dezvoltarea durabilă; Documente verificate: Pentru proiectele de investiții și mixte se verifică: • Cererea de finanțare • Memoriu justificativ/ Studiul de fezabilitate/ Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții (DALI) / • Certificat de Urbanism (după caz) • Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente/ Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor –în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente. Pentru proiectele de servicii se verifică: • Cererea de finanțare – secțiunea A10- Prezentarea activităților care se vor desfășura în cadrul proiectului în vederea realizării obiectelor propuse , secțiunea C2.2 - Buget indicativ. Având în vedere Condiția de eligibilitate locală EG1, în cazul în care în CF nu este prevăzut buget indicativ pentru componenta de servicii (secțiunea C 2.2 din CF) solicitantul își va asuma prin Declarația pe propria răspundere realizarea unei acțiuni specifice de educație și conștientizare în urma implementării proiectului de investiții, activități care vor fi descrise în cadrul secțiunii A 10 din Cererea de finanțare .

EG 7	Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili	Criteriul EG 7 local este corespondent cu Criteriile EG 1.1 și EG 1- Solicitantul proiectului trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, așa cum aceștia sunt definiți în Fișa intervenției elaborată de GAL, din capitolul Condiții generale de eligibilitate pentru investiții, respectiv servicii și se va verifica la nivelul AFIR. Metodologia de verificare a încadrării solicitantului în categoria de beneficiar eligibil este prevăzută în formularul E1.2.4L - Fișa de evaluare generală a proiectului DR36 F(proiecte de tip investiții/servicii, după caz), formular ce va fi anexat la prezentul ghid. Documente verificate : • Pentru Autorități publice locale : Document care atestă forma de organizare a solicitantului; • Pentru Unități de cult: Actul de înființare și statutul Unității de cult; • Pentru Asociații de Dezvoltare Intercomunitară: Actul de înființare și statutul ADI • Pentru Asociații și Fundații Încheiere privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor ramasă definitivă / Certificat de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor și Actul de înființare și Statutul ONG . • Pentru Alte forme de organizare (ONG): Document care atestă forma de organizare a solicitantului (ONG) , altele decât cele de mai sus. Se vor verifica actele juridice de înființare și funcționare, specifice fiecărei categorii de solicitanți. Dacă în urma verificării documentelor reiese că solicitantul se încadrează în categoria solicitanților eligibili, expertul bifează căsuța corespunzătoare solicitantului și căsuța DA. În cazul în care solicitantul nu se încadrează în categoria solicitanților eligibili, expertul bifează căsuța NU, motivează poziția lui în liniile prevăzute în acest scop la rubrica Observații iar Cererea de Finanțare va fi declarată neeligibilă.

EG 8	Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență	Criteriul EG 8 local este corespondent cu Criteriul EG 1.5 -Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență, în conformitate cu legislația în vigoare, în cazul beneficiarilor privați; din capitolul Condiții generale de eligibilitate și se va verifica la nivelul AFIR. Metodologia de verificare a încadrării solicitantului în categoria de beneficiar eligibil este prevăzută în formularul E1.2.4L - Fișa de evaluare generală a proiectului DR36 F(proiecte de tip investiții), formular ce va fi anexat la prezentul ghid. Se vor verifica: declarația pe propria răspundere, Buletinul Procedurilor de Insolvență, alte documente specifice, după caz, fiecărei categorii de solicitanți. DOCUMENTE PREZENTATE PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE Declarația F pe proprie răspundere din cererea de finanțare, alte documente specifice, după caz, fiecărei categorii de solicitanți Buletinul procedurilor de insolvență publicat pe site-ul Ministerului Justiției, Registrul situațiilor de insolvență al Administrației Județene a Finanțelor Publice locale, alte documente specifice, după caz, fiecărei categorii de solicitanți. -Expertul verifică dacă solicitantul și-a asumat prin semnătură declarația pe propria răspundere din secțiunea F din cererea de finanțare prin care acesta declară: „Declar pe propria răspundere că nu sunt în insolvență ”. Expertul va verifica în Buletinul procedurilor de insolvență publicat pe site-ul Ministerului Justiției, Registrul situațiilor de insolvență al Administrației Județene a Finanțelor Publice locale, alte documente specifice, după caz, fiecărei categorii de solicitanți, dacă solicitantul este în situația deschiderii procedurii de insolvență. Dacă verificarea documentelor confirmă faptul solicitantul nu se găsește în insolvență, expertul bifează casuța din coloana DA din fișa de verificare. În caz contrar, expertul bifează casuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” din fișa de evaluare generală a proiectului, criteriul de eligibilitate nefiind îndeplinit iar cererea de finanțare este neeligibilă.

EG 9	Intervenția contribuie la dezvoltarea capitalului social și a capacității de guvernare locală;	Solicitantul va prezenta și explica îndeplinirea acestui criteriu în următoarele documente: SF/DALI/MJ . PUNCTE DE VERIFICARE: - Se va analiza natura activităților propuse de solicitant și impactul lor asupra comunității. - Se va evalua dacă activitățile propuse răspund unor nevoi specifice ale comunității și contribuie la îmbunătățirea vieții sociale a acesteia. Impactul poate fi măsurat în termeni de accesibilitate, număr de beneficiari și gradul de implicare a comunității. - Se va lua în considerare dacă activitățile propuse se adresează unui public larg, diversificat. - Proiectele vor fi evaluate în funcție de viabilitatea pe termen lung a activităților propuse, incluzând aspecte financiare și de întreținere a infrastructurii respective după finalizarea investiției. - De asemenea, se va analiza dacă sunt introduse activități noi în comunitate sau dacă se aduc îmbunătățiri semnificative celor deja existente.

TIPURI DE INVESTIȚII/SERVICII ȘI CHELTUIELI ELIGIBILE

În cadrul unui proiect, cheltuielile pot fi eligibile și neeligibile. Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile, cu o intensitate a sprijinului stabilită în conformitate cu fișa intervenției din SDL aprobată de către AM PS, în limita valorii maxime a sprijinului din Regulamentul (UE) nr. 2021/2115, pentru tipul de proiect.

Dispoziții privind eligibilitatea cheltuielilor:

Cheltuieli eligibile generale vor respecta prevederile din:

- Cap. 4.7.3 Elemente comune suplimentare pentru intervențiile sectoriale pentru intervențiile de dezvoltare rurală sau comune atât pentru intervențiile sectoriale, cât și pentru cele de dezvoltare rurală din PS 2023-2027 - Cheltuieli eligibile generale aferente proiectelor finanțate din FEADR;
- Hotărârea Guvernului nr. 1570/2022 - Art. 2 punctul f), g), Art.18;
- Schema de ajutor de minimis - "LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității", care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale;
- Regulamentul (UE) 2021/2115 - Art. 86 - Eligibilitatea cheltuielilor Cap.4.7.3 - Elemente comune suplimentare pentru intervențiile sectoriale pentru intervențiile de dezvoltare rurală sau comune atât pentru intervențiile sectoriale, cât și pentru cele de dezvoltare rurală din PS PAC 2023-2027, menționează următoarele Cheltuieli eligibile generale aferente proiectelor finanțate din FEADR:

Cap.4.7.3 - Elemente comune suplimentare pentru intervențiile sectoriale pentru intervențiile de dezvoltare rurală sau comune atât pentru intervențiile sectoriale, cât și pentru cele de dezvoltare rurală din PS PAC 2023-2027, menționează următoarele Cheltuieli eligibile generale aferente proiectelor finanțate din FEADR:

1. Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate.

2. Cheltuieli cu achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, etc.

3. Cheltuielile generate ca urmare a impunerii de noi cerințe ale UE, fermierilor, în vederea conformării respectivelor cerințe, pe o perioadă de maximum 24 de luni de la data la care acestea au devenit obligatorii pentru exploatare în acord cu Art 73 alin.(5) din R(UE) 2115/2021.

Cheltuielile eligibile specifice fiecărei intervenții vor respecta prevederile fișei intervenției din SDL aprobată de către AM PS. Tipurile de cheltuieli eligibile se vor raporta la tipurile de investiții eligibile aferente intervenției.

Un proiect poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului. Cheltuielile neeligibile înscrise în proiectul selectat trebuie de asemenea finalizate până la data depunerii ultimei cereri de plată.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru investiții corporale și/sau necorporale¹, conform următoarei liste indicative a cheltuielilor eligibile:

A. Cheltuieli aferente investițiilor corporale- lista indicativă:

1. Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES
  - Instalarea de sisteme de energie regenerabilă (înființarea și / sau extinderea sistemelor de energie solară și eoliană prin: instalarea panourilor solare, turbine eoliene sau alte tehnologii care să asigure o sursă de energie curată și durabilă);
  - Eficientizarea energetică a clădirilor (izolare termică , ferestre eficiente energetic și utilizarea unor surse de încălzire durabile);
  - Promovarea transportului verde (achiziționarea de vehicule electrice - infrastructură școlară, sau dezvoltarea de infrastructură pentru transport public ecologic) vor fi puse la dispoziția populației în mod gratuit ;
2. Servicii : implementarea programului de educație și conștientizarea pentru dezvoltarea durabilă .

B. Cheltuieli generate de investițiile în active necorporale:

Legat de investițiile propuse prin proiect sunt eligibile costurile generale direct legate de acestea, după caz, menționate în secțiunea 4.7 „Elemente comune pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală” din Programul Strategic 2023-2027 , cu respectarea prevederilor art. 18, alin. (1) din Hotărârea nr.1570/ 2022

Notă: ¹1 Investiții corporale – active fizice și circulante (clădiri, mijloace de transport, utilaje etc.)

Investiții necorporale – active necorporale sub forma de fond de comerț, brevete etc., cheltuieli (în sensul contabil al cuvântului) de publicitate, cu studii etc.

CHELTUIELI NEELIGIBILE

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

Cheltuielile neeligibile sunt:

- a. achiziția de drepturi de producție agricolă;
- b. achiziția de drepturi la plată;
- c. achiziția de terenuri;
- d. achiziția de animale, achiziția de plante anuale și plantarea acestora în alte scopuri decât:
  - i. cel al refacerii potențialului agricol sau forestier în urma unor dezastre naturale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unui eveniment catastrofal;
  - ii. cel al protejării efectivelor de animale de prădătorii mari sau cel al utilizării animalelor în silvicultură în locul utilajelor;

iii. cel al creșterii raselor pe cale de dispariție, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 24 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului, în cadrul angajamentelor menționate la articolul 70; sau menționate la articolul 70; sau

iv. cel al conservării soiurilor de plante aflate în pericol de eroziune genetică în temeiul angajamentelor menționate la articolul 70;

v. în scop social pentru multiplicare zootehnică;

e. rata dobânzii debitoare, cu excepția celei referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru rata dobânzii sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;

f. investițiile în infrastructuri de mare amploare, astfel cum sunt stabilite de statele membre în planurile lor strategice PAC, care nu fac parte din strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității prevăzute la articolul 32 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepția investițiilor în banda largă și în măsuri preventive de protecție costieră și împotriva inundațiilor destinate să reducă efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile și ale evenimentelor catastrofale probabile;

g. investițiile în împădurire care nu sunt coerente cu obiectivele în materie de mediu și de climă conforme cu principiile gestionării durabile a pădurilor, dezvoltate în Orientările paneuropene privind împădurirea și reîmpădurirea.

☒ În cadrul proiectului nu pot fi incluse operațiuni asimilabile intervențiilor excluse de la finanțare prin DR 36 - LEADER, în conformitate cu prevederile fișei tehnice a acestei intervenții.

Conform fișei tehnice a DR 36 - LEADER nu pot fi finanțate următoarele tipuri de operațiuni:

- Intervenții aferente Pilonului I;
- Intervențiile aferente Art. 70 - Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, Art. 71 - Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone, Art. 72 - Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii, Art. 74 - Investiții în irigații și Art. 76 - Instrumente de gestionare a riscurilor din R(UE)2021/2115;
- Instalarea tinerilor fermieri;
- Investiții în exploatarea agricolă/pomicole, **cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social**;
- Investiții în crearea/ modernizarea infrastructurii de acces agricolă/ forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural;

☒ În cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuielile neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute în Capitolul 4.7 Elemente comune pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală din PS 2023-2027. Acestea sunt următoarele:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuielile efectuate înainte de depunerea solicitării de sprijin și înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului, cu excepția:
  - cheltuielilor cu întocmirea și depunerea proiectelor
  - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun înființare/reconversie plantații pomicole, plantații de struguri de masă, hamei și înființare perdele de protecție, în cadrul intervențiilor a cărei arie de eligibilitate permite aceste culturi, pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare;
- cheltuielile cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuielile cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau eligibilă conform prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Atenție! Nu este eligibilă achiziționarea utilajelor agricole în cadrul proiectelor de investiții care vizează activități non-agricole cu scop economic.

CHELTUIELI NEELIGIBILE LOCALE

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

- Achiziția de teren;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie;
- Achiziția de echipamente și bunuri second-hand;

CRITERIILE DE SELECȚIE ALE PROIECTELOR

Atenție! Pentru verificarea fiecărui criteriu de selecție toate informațiile vor fi introduse în secțiunea E2.2 "Informații și documente necesare verificării criteriilor de selecție - Verificare la nivelul GAL" din cererea de finanțare

Nr. Crt.	Principii și criterii de selecție	Punctaj maxim
1.	Proiecte clasificate după tipul investiției; Se punctează prioritar proiectele care includ achiziția, instalarea și utilizarea de echipamente dedicate producerii sau utilizării energiei verzi, în special din surse regenerabile, precum biomasa, energia solară, eoliană, geotermală sau alte tehnologii sustenabile .	30 PUNCTE
C.S.1.1.	Ponderea echipamentelor din valoarea eligibilă a proiectului (panouri fotovoltaice, panouri solare termice, turbine eoliene mici, pompe de căldură, centrale pe biomasă, microbuze electrice, etc.)- max. 10 puncte • Investiția reprezintă peste 80% din valoarea proiectului: 10 puncte • Investiția reprezintă între 40%-80%: 5 puncte • Investiția reprezintă sub 40%: 1 punct	10 PUNCTE

Metodologia de verificare si documente obligatorii:

- Criteriul are scopul de a încuraja proiectele care alocă o proporție semnificativă din buget către achiziția de echipamente dedicate producerii energiei verzi, precum și încurajarea investițiilor care contribuie la tranziția către un consum energetic sustenabil și prietenos cu mediul, prin promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (panouri fotovoltaice, solare termice, turbine eoliene mici, pompe de căldură, centrale pe biomasă etc.).

Elemente de analiză pentru acordarea punctajului:

- Se va verifica proporția bugetară a echipamentelor pentru producerea energiei din surse regenerabile în cadrul devizelor investiției.
- Se va lua în considerare doar valoarea echipamentelor și montajului asociat (dacă este cazul), fără alte costuri colaterale;
- Procentul va fi calculat raportând valoarea totală a acestor investiții la valoarea totală eligibilă a proiectului.
- Punctajul se va acorda conform grilei de mai sus, fără rotunjiri.

Documente prezentate: CF, MJ/SF/DALI.

Puncte de verificat în cadrul documentelor prezentate:

- Devizele investiției din cererea de finanțare și memoriul justificativ/studiul de fezabilitate/DALI;
- Detaliile tehnice din memoriul justificativ și studiul de fezabilitate/DALI;
- Anexele financiare și specificațiile echipamentelor propuse;
- Ofertele de preț;

C.S.1.2	Utilizarea biomasei ca sursă principală de energie (proiecte care valorifică biomasa locală (resturi agricole, deșeuri lemnoase, peleți) pentru producerea de energie termică sau electrică - max. 10 puncte • Biomasa este sursa principală (>70%): 10 puncte • Biomasa ca sursă secundară: 5 puncte	10 PUNCTE

Metodologia de verificare și documente obligatorii:

Criteriul urmărește să sprijine și să promoveze proiectele care utilizează biomasa drept resursă energetică regenerabilă, cu impact redus asupra mediului. Se încurajează adoptarea unor soluții durabile, bazate pe resurse locale (lemn, resturi agricole, deșeuri organice etc.), ce contribuie la creșterea independenței energetice și la reducerea emisiilor de carbon.

Structura criteriului și punctajul aferent:

- 10 puncte - Biomasa este utilizată ca sursă principală de energie în proporție de peste 70% din necesarul estimat.
- 5 puncte - Biomasa este utilizată ca sursă secundară (în proporție de până la 70%).

Elemente de analiză pentru acordarea punctajului:

- Se va analiza descrierea tehnică a echipamentelor și soluțiilor propuse pentru producerea energiei.
- Se va verifica procentul din necesarul energetic total acoperit de biomasa (prezentat în MJ/SF/DALI.).
- Se va lua în considerare doar biomasa provenită din surse regenerabile (lemn, resturi vegetale, deșeuri organice etc.).
- Punctajul va fi acordat pe baza proporției declarate și dovedite a contribuției biomasei la producția energetică estimată.

Documente prezentate: CF, MJ/SF/DALI.

Puncte de verificat în cadrul documentelor prezentate:

- Planurile tehnice și descrierea echipamentelor;
- Documente justificative privind aprovizionarea cu biomasă;
- Estimarea necesarului energetic și acoperirea acestuia din surse regenerabile.

C.S.1.3	Eficiența energetică a investiției (reducerea semnificativă a consumului de energie convențională și/sau reducerea emisiilor de CO₂) - max. 10 puncte • Reducerea consumului energetic cu peste 40%: 10 puncte • Reducere între 20%-40%: 3 puncte • Sub 20% reducere: 1 punct Solicitantul trebuie să prezinte oferte de echipamente, proiecte tehnice, studii de fezabilitate sau alte documente care justifică clar componenta de energie verde. Se vor puncta doar măsuri concrete și cuantificabile. Vor fi verificate potențialul de producție energetică, eficiența și contribuția la protecția mediului.	10 PUNCTE

Metodologia de verificare și documente obligatorii:

Scopul acestui criteriu este de a încuraja implementarea de soluții care conduc la o utilizare mai eficientă a resurselor energetice și la reducerea impactului asupra mediului. Se acordă punctaj proiectelor care contribuie semnificativ la reducerea consumului de energie convențională și/sau la diminuarea emisiilor de dioxid de carbon (CO₂).

Structura criteriului și punctajul aferent:

10 puncte - reducere a consumului energetic cu peste 40% - proiectul prevede măsuri tehnice care duc la o reducere semnificativă a consumului de energie convențională (ex: izolație avansată, iluminat eficient, echipamente performante etc.), demonstrată prin calcule sau analize energetice.

3 puncte - reducere între 20% – 40% - investiția propune soluții care duc la o eficiență energetică moderată, conform unor documente tehnice sau devize care indică economii relevante.

1 punct - reducere sub 20% - măsurile de eficiență energetică sunt minime sau marginale, fără un impact substanțial asupra consumului sau emisiilor.

Elemente de analiză pentru acordarea punctajului:

- Se va analiza documentația tehnică și energetică anexată cererii de finanțare, inclusiv Certificatul energetic (dacă este cazul).
- Se va verifica estimarea economiilor energetice exprimate procentual față de consumul anterior investiției sau față de un standard de referință.
- Se vor lua în considerare doar măsurile care conduc direct la eficientizarea consumului energetic (izolații, echipamente eficiente energetic, sisteme de control etc.).
- Calculul reducerii procentuale trebuie să fie justificat prin valori măsurabile și verificabile.
- Se va evalua și reducerea estimată a emisiilor de CO₂, acolo unde este relevant.

Documente prezentate: CF, MJ/SF/DALI, Certificat energetic.

Puncte de verificat în cadrul documentelor prezentate:

- Specificațiile tehnice ale echipamentelor propuse;
- Date privind consumurile anterioare și proiecțiile post-investiție;
- Calculul estimativ al reducerii emisiilor de CO₂ (dacă este aplicabil).

2.	Proiecte cu impact major în comunitate; Proiectele vor fi evaluate în funcție de măsura în care generează un impact semnificativ asupra comunității locale, contribuind la îmbunătățirea calității vieții, dezvoltarea economică, socială și/sau protecția mediului în teritoriul acoperit de ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ SUCEAVA SUD-EST – maxim 25 puncte	25 PUNCTE
C.S.2.1.	Număr mare de beneficiari direcți și indirecti (proiectul deservește un număr semnificativ de locuitori) - max. 25 puncte • Peste 2500 persoane: 25 puncte • Între 2000 – 2500 persoane: 15 puncte • Sub 2000 persoane: 5 puncte	25 PUNCTE

Metodologia de verificare și documente obligatorii:

Criteriul vizează impactul proiectului asupra populației țintă, luând în considerare atât beneficiarii direcți (cei care vor utiliza sau accesa efectiv serviciul sau infrastructura), cât și cei indirecti (persoane care beneficiază în mod colateral de rezultatele proiectului).

Se punctează proiectele care deserveșc un număr semnificativ de beneficiari direcți și indirecti

Structura criteriului și punctajul aferent:

- 5 puncte – Sub 2.000 de persoane - proiectele care vizează un public restrâns, în general localizat într-o singură comunitate sau într-un grup restrâns de beneficiari.

- 15 puncte – Între 2.000 și 2.500 de persoane - proiecte cu un nivel mediu de acoperire, care se adresează unei arii de mai multe sate/comune sau unui segment extins de populație.

- 25 puncte – Peste 2.500 de persoane - proiecte cu impact larg, cu capacitate reală de a deservi un număr mare de persoane din teritoriu.

Elemente de analiză pentru punctaj:

- Claritatea și realismul estimării, proiectul oferă o estimare numerică clară a beneficiarilor, diferențiată dacă este cazul pe categorii (direct/indirect).

- Estimarea este credibilă și proporțională cu dimensiunea investiției.

- Justificarea prin surse obiective; Sunt utilizate surse statistice actualizate: Institutul Național de Statistică, baze de date UAT, strategii locale sau județene.

- Documentele justificative sunt atașate sau sunt menționate explicit sursele folosite.

- Legătura directă între investiție și beneficiari; Se demonstrează cum va influența direct investiția respectivele persoane.

- Se include frecvența și durata utilizării serviciului/investiției.

Documente prezentate: CF, MJ/SF/DALI, Hotărâre CL/Hotărâri CL/AGA, Acord de parteneriat.

Puncte de verificat în cadrul documentelor prezentate: Punctarea acestui criteriu se va face pe baza informațiilor prezentate în Cererea de finanțare, Memoriul justificativ/Studiul de Fezabilitate/ Documentația de Avizare a Lucrărilor de Intervenții, precum și în Hotărârea de Consiliul Local /Hotărârile de Consiliu Locale/Hotărârea Adunării Generale a ONG/ Document echivalent pentru Unitățile de Cult, pentru realizarea investiției.

3.	Proiecte care își propun să realizeze servicii inovatoare pentru teritoriu; Se acordă prioritate proiectelor care propun dezvoltarea sau furnizarea unor servicii noi pentru teritoriu, servicii care răspund unor nevoi nesatisfăcute anterior sau care aduc o valoare adăugată semnificativă prin inovare (socială, economică, digitală, ecologică etc.) - maxim 30 puncte.	30 PUNCTE
C.S.3.1	Gradul de noutate al serviciului (serviciul propus nu a existat anterior în teritoriu sau aduce o abordare complet diferită față de serviciile existente - max. 20 puncte • Serviciu complet nou pentru teritoriu: 20 puncte • Inovație parțială sau îmbunătățire a unui serviciu existent: 10 puncte	20 PUNCTE

Metodologia de verificare și documente obligatorii:

Scopul acestui criteriu este de a susține diversificarea serviciilor disponibile la nivel local prin introducerea unor activități complet noi sau prin abordări inovatoare ale serviciilor existente. Se urmărește stimularea inițiativelor care contribuie la creșterea atractivității și competitivității economiei locale.

Structura criteriului și punctajul aferent:

– 20 puncte - serviciu complet nou pentru teritoriu – servicii care nu au mai fost furnizate anterior în zona acoperită de GAL;

– 10 puncte - inovație parțială sau îmbunătățire a unui serviciu existent – servicii care există, dar se adresează într-un mod diferit beneficiarilor sau includ elemente moderne (ex: digitalizare, eficiență, personalizare etc.).

Elemente de analiză pentru acordarea punctajului:

-Se va verifica istoricul serviciilor disponibile în teritoriul GAL (pe baza surselor locale, internet, baze de date).

-Se va analiza dacă serviciul propus este cu adevărat nou, atât ca domeniu de activitate, cât și ca formă de livrare sau grup-țintă deservit.

În cazul serviciilor îmbunătățite, se va evalua valoarea adăugată adusă – eficiență crescută, extinderea ariei de acoperire, adaptare digitală etc.

Se va ține cont de impactul potențial asupra comunității – numărul estimat de beneficiari, gradul de utilitate și multiplicare.

Documente prezentate: CF, MJ/SF/DALI.

Puncte de verificat în cadrul documentelor prezentate:

-Studiul de piață/localizare sau analiza nevoilor comunității;

-Descrierea serviciului propus în Cererea de finanțare;

-Referințe la furnizorii de servicii existenți (sau lipsa acestora);

C.S.3.2.	Adaptarea serviciului la nevoile locale identificate (serviciul răspunde unor nevoi specifice ale comunității, demonstrate prin analize, consultări sau strategii locale) - max. 10 puncte • Nevoi clar justificate în studii/analize: 10 puncte • Nevoi demonstrate doar general: 5 puncte	10 PUNCTE

Metodologia de verificare și documente obligatorii:

Acest criteriu urmărește să stimuleze investițiile care răspund direct și specific unor nevoi reale ale comunității locale, identificate prin instrumente obiective, cum ar fi: studii, analize, consultări publice sau documente strategice. Se încurajează corelarea clară între serviciul propus și problemele/cerințele documentate ale populației din teritoriul GAL.

Structura criteriului și punctajul aferent:

- 10 puncte - nevoi clar justificate în studii/analize;

- proiectul este fundamentat pe date concrete, extrase din studii de nevoi, analize socio-economice, consultări publice documentate sau strategii locale (ex.: SDL, PNRR local, Plan de acțiune local etc.), care demonstrează explicit cererea și importanța serviciului propus.

- 5 puncte - nevoi demonstrate doar general - proiectul identifică nevoi la un nivel general, fără sprijin în documente formale sau fără detalii locale concrete. Argumentele sunt mai degrabă generice sau deduse din tendințe naționale, fără corelare cu particularitățile teritoriale.

Elemente de analiză pentru acordarea punctajului:

-Existența unor documente relevante care susțin nevoia serviciului propus (ex: analize socio-economice, consultări publice, strategii GAL sau PNRR, chestionare, focus grupuri etc.).

-Corelarea clară și argumentată între nevoia identificată și soluția oferită prin proiect.

-Gradul de detaliere și localizare a informațiilor prezentate – se punctează mai bine dacă nevoile sunt specifice teritoriului GAL, nu doar generale sau la nivel național.

-Relevanța și actualitatea datelor utilizate pentru justificare (maxim 5 ani vechime).

Documente prezentate: CF, MJ/SF/DALI.

Puncte de verificat în cadrul documentelor prezentate:

-Trimiteri/referințe la Studiul de nevoi/analiza diagnostic/Extrase din strategia de dezvoltare locală a GAL sau alte documente programatice relevante/Rapoarte de consultare publică sau alte forme de participare comunitară;

4.	Proiecte care își propun termene reduse de implementare; Se acordă punctaj suplimentar proiectelor care demonstrează o capacitate ridicată de implementare eficientă într-un timp optim, cu utilizarea corespunzătoare a resurselor umane, materiale și financiare – maxim 15 puncte.	15 PUNCTE
C.S.4.1.	Durata de implementare a proiectului (proiectul propune o durată scurtă și realistă de implementare) - max. 15 puncte • Sub 12 luni: 15 puncte • 12–18 luni: 10 puncte • 18–24 luni: 5 puncte • Peste 24 luni: 0 puncte	15 PUNCTE

Metodologia de verificare și documente obligatorii:

Acest criteriu vizează evaluarea realismului și eficienței duratei de implementare a proiectului. Se promovează proiectele care propun termene de finalizare scurte și realizabile, astfel încât să asigure o implementare rapidă și eficientă, fără întârzieri majore. Durata de implementare trebuie să fie adaptată complexității proiectului, respectând obiectivele și resursele disponibile.

Structura criteriului și punctajul aferent:

- 15 puncte - sub 12 luni – proiectul propune o durată de implementare foarte scurtă, ceea ce denotă o planificare eficientă și fezabilă
- 10 puncte - 12-18 luni – proiectul are o durată moderată, dar realistă, având în vedere complexitatea activităților
- 5 puncte - 18-24 luni – durata este relativ lungă, dar poate fi acceptată în funcție de caracteristicile proiectului
- 0 puncte - peste 24 luni – durata propusă este considerată nerealistă pentru implementarea proiectului, ceea ce poate indica o planificare deficitară sau o supraestimare a timpului necesar

Elemente de analiză pentru acordarea punctajului:

- Realismul planului de implementare: durata propusă reflectă corect complexitatea activităților și resursele alocate.
- Măsuri pentru respectarea termenelor: sunt prezentate măsuri și proceduri clare care să garanteze că termenul de implementare va fi respectat.
- Corelarea cu obiectivele proiectului: durata de implementare este ajustată în funcție de obiectivele specifice ale proiectului și de natura acestora.
- Factorii externi și riscurile asociate: sunt luate în calcul posibilele întârzieri sau riscuri externe și se prezintă soluții pentru a le rezolva.
- Planul detaliat de implementare: se include un grafic sau plan de acțiune clar, cu termene precise pentru fiecare etapă a proiectului.

Documente prezentate: CF, MJ/SF/DALI.

Puncte de verificat în cadrul documentelor prezentate:

- Planul de implementare detaliat (calendarul activităților);
- Proiecții financiare și de resurse pentru fiecare etapă;
- Descrierea etapelor și a responsabilităților implicate în procesul de implementare;
- Răspunsuri la întrebări de evaluare privind riscurile și măsurile de prevenire.

Punctajul maxim care poate fi acordat la evaluare este de 100 puncte.

Punctajul minim pe care îl poate obține un proiect, în urma evaluării criteriilor de selecție de către experții GAL, pentru ca acesta să fie acceptat în etapa de selecție pentru finanțare este de minim 30 puncte .

CRITERIILE DE DEPARTAJARE

Atenție! Pentru verificarea fiecărui criteriu de departajare, toate informațiile vor fi introduse în secțiunea E2.3 "Informații și documente necesare verificării criteriilor de departajare. Verificare la nivelul GAL" din cererea de finanțare

Nr. crt.	Denumire	Metodologia de verificare și documente obligatorii

CD 1	Numărul de beneficiari direcți și indirecti deserviți	În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea se va realiza în ordinea descrescătoare a numărului total de beneficiari direcți și indirecti deserviți, având prioritate proiectele care adresează un număr mai mare de persoane.
CD 2	Durata de implementare mai redusă	În cazul proiectelor cu același punctaj și același număr de beneficiari deserviți, departajarea se va face în ordinea crescătoare a duratei de implementare, având prioritate proiectele cu o perioadă de execuție mai scurtă.
CD 3	Gradul de inovare al proiectului	În cazul proiectelor cu același punctaj se va acorda prioritate proiectului care obține cel mai mare punctaj la criteriul CS 3.1, privind gradul de inovare al proiectului.
CD 4	Ponderea echipamentelor din valoarea eligibilă a proiectului	În cazul proiectelor cu același punctaj se va acorda prioritate proiectului care obține cel mai mare punctaj la criteriul CS 1.1.

MODALITATEA DE SOLICITARE A INFORMAȚIILOR SUPLIMENTARE ȘI TERMENELE DE RĂSPUNS

În procesul de evaluare GAL poate cere solicitantului clarificări privind aspecte ce țin de evaluarea proiectului prin încărcarea în contul solicitantului a unui document PDF cu semnătură electronică a GAL.

Solicitantul va elabora răspunsul și va încărca în cont răspunsul la solicitarea de clarificări. În cadrul verificării atât a condițiilor de eligibilitate, cât și a criteriilor de selecție, experții verficatori pot constata necorelări/neclarități pentru care pot solicita on-line informații suplimentare. Solicitantul va elabora răspunsul pe care-l va încărca în cont, fără ca acesta să înlocuiască documentele obligatorii depuse odată cu cererea de finanțare.

În cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de finanțare, emise sau întocmite de solicitant, GAL constată existența unor erori de formă sau erori materiale (de exemplu: omisiuni privind bifarea anumitor căsuțe – inclusiv în Cererea de finanțare, lipsa semnăturilor pe anumite pagini, text ilizibil, documente scanate necorespunzător), precum și necorelări sau informații contradictorii, GAL va solicita completări, clarificări sau documente justificative suplimentare.

Solicitarea de documente sau informații suplimentare (prin formularul tip E3.4L) se va realiza în etapa de verificare a încadrării proiectului în criteriile stabilite de GAL, iar termenul de răspuns din partea solicitantului este de maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la data luării la cunoștință, dar nu mai târziu de 7 (șapte) zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.

Prin excepție, în situația în care completările solicitate implică transmiterea unui document emis de o instituție publică, solicitantul va avea obligația să prezinte, în termenul indicat în solicitare, dovada demersului efectuat către instituția respectivă. Ulterior, documentul solicitat va fi transmis imediat după eliberare, cu respectarea termenelor legale sau procedurale specifice instituției emitente.

În procesul de evaluare AFIR, experții pot solicita dacă este cazul informații suplimentare prin Formularul F3.4L, care se transmite la solicitant și/sau la GAL, spre știință, după caz. Solicitantul încarcă în sistem răspunsul la solicitarea de informații suplimentare. Solicitățile de clarificări vizează exclusiv criteriile de eligibilitate generale verificate la nivelul AFIR.

Solicitarea de informații suplimentare se va face cu respectarea prevederilor Manualului de procedură operațională

pentru solicitarea de informații suplimentare în cadrul unui proiect cu finanțare din FEADR, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, în vigoare la data realizării procesului.

În cazul în care în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de finanțare emise/ întocmite de solicitant se constată erori de formă sau erori materiale (de ex.: omisiuni privind bifarea anumitor căsuțe - inclusiv din Cererea de finanțare, lipsa de semnături pe anumite pagini, fond nelizibil, pagini scanate necorespunzător) sau necorelări/ informații contradictorii, expertul OJFIR/ CRFIR va solicita documente sau informații suplimentare.

Experții OJFIR/ CRFIR vor solicita documente și informații suplimentare (formular E3.4L) în etapa de verificare a încadrării proiectului, termenul de răspuns fiind de maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la momentul luării la cunoștință de către solicitant, dar nu mai mult de 7 (șapte) zile lucrătoare de la comunicare. Prin excepție, în cazul în care solicitarea de informații suplimentare vizează prezentarea de către solicitant a unui document emis de o instituție publică, solicitantul va prezenta dovada demersului făcut la instituția respectivă în termenul precizat în adresă, urmând ca acesta să depună documentul imediat după eliberarea acestuia de către instituția publică, în termenele legale sau procedurale specifice instituției respective.

VALOAREA MAXIMĂ A FONDURILOR NERAMBURSABILE

Tipul sprijinului	Observații
Rambursarea costurilor eligibile efectiv suportate de către beneficiar	Pentru toate tipurile de proiecte, beneficiarii pot solicita plata unui avans în conformitate cu prevederile naționale privind acordarea acestuia.
Intensitatea sprijinului	
Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei intervenții va fi de 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele negeneratoare de venit.	
Alte informații relevante legate de acordarea sprijinului	
Pentru toate tipurile de proiecte, beneficiarii pot solicita plata unui avans în conformitate cu prevederile naționale privind acordarea acestuia.	
Valoarea sprijinului/proiect (euro)	
Suma minimă nerambursabilă: 5.000 euro/proiect; Suma maximă nerambursabilă: 80.500 euro/proiect. Valoarea maximă a sprijinului va fi adaptată la sumele ramase disponibile pe intervenție	
Intervenția face obiectul evaluării specifice a ajutorului de minimis	
Nu	

INFORMAȚII PRIVIND INDICATORII DE MONITORIZARE

Valoare indicator	Codificare indicator	Modalitatea de completare
1	R-27- Numărul de operațiuni care contribuie la durabilitatea mediului și la realizarea obiectivelor de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea în zonele rurale.	Important! Indicatorii monitorizați la nivelul AFIR prin cererea de finanțare vor fi completați în secțiunea dedicată (Anexa Indicatori de rezultat și de realizare) din CF, iar indicatorii care nu se regăsesc în lista monitorizată la nivelul AFIR vor fi explicați în secțiunea referitoare la verificarea GAL (secțiunea E 2.1).

INFORMAȚII PRIVIND COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Pentru a depune Cereri de Finanțare online, solicitanții care nu au cont pe site-ul www.afir.ro vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal.

Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în format electronic.

Pașii care trebuie parcurși de solicitant pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în aplicația specifică DR 36, sunt următorii:

- din pagina www.afir.ro accesează pagina aferentă sesiunii DR 36
- își creează cont în aplicație sau se loghează cu contul existent
- descarcă cererea de finanțare și anexele acesteia
- completează Cererea de finanțare și anexele acesteia
- încarcă proiectul (Cererea de finanțare și alte documente completate și elaborate conform cerințelor aplicabile)

Cererea de finanțare utilizată de solicitanți va fi cea/ cele disponibilă/ disponibile în pachetul aferent apelului lansat (format PDF editabil).

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard de către solicitant (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) va conduce la declararea proiectului ca nefiind încadrat corect și respingerea Dosarului Cererii de Finanțare. Cererea de Finanțare trebuie redactată electronic, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate olograf.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza toate informațiile necesare și relevante pentru tipul de intervenție, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală. Există în cererea de finanțare câmpuri obligatoriu de completat și validări. Completarea incorectă a Cererii de Finanțare duce la imposibilitatea validării, semnării, încărcării și depunerii acesteia.

Solicitanții, la completarea Cererii de finanțare, la „Alte documente justificative (după caz)” din secțiunea Lista documentelor anexate proiectelor aferente intervenției DR 36 LEADER pot depune și alte documente decât cele care sunt menționate în listă, care să demonstreze aspecte legate de eligibilitatea generală a proiectului, așa cum sunt acestea detaliate în Ghidul de implementare și/ sau Manualul de procedură pentru implementarea DR36, pentru fiecare tip de proiect.

Modelele de cereri de finanțare sunt elaborate de AFIR în format PDF inteligent, iar modelul utilizat pentru depunerea proiectului va fi stabilit de GAL prin alegerea din formatele standard anexe la prezentul Ghid, în funcție de categoria în care se încadrează proiectele din apelul lansat.

Modelele de cereri de finanțare sunt elaborate de AFIR în format PDF inteligent, iar modelul utilizat pentru depunerea proiectului va fi stabilit de GAL prin alegerea din formatele standard anexe la prezentul Ghid în funcție de categoria în care se încadrează proiectele din apelul lansat.

În cadrul aceluiași apel GAL pentru o intervenție mixtă conform SDL aprobat, vor putea fi depuse următoarele tipuri de proiecte:

1. proiecte care propun doar investiții, caz în care solicitantul va utiliza Anexa nr. 3 la Ghidul de implementare - Model Cerere de finanțare intervenție DR36 LEADER pentru proiecte de investiții
2. proiecte care propun doar servicii, caz în care solicitantul va utiliza Anexa nr. 5 la Ghidul de implementare - Model Cerere de finanțare intervenție DR36 LEADER pentru proiecte de servicii
3. proiecte care propun și investiții și servicii, caz în care solicitantul va utiliza Anexa nr. 6 la Ghidul de implementare - Model Cerere de finanțare intervenție DR36 LEADER pentru proiecte de mixte (investiții și servicii).

Anexa nr. 3 va conține un Buget indicativ a componentei de investiții.

Formatele standard pentru cererile de finanțare includ informațiile necesare pentru verificarea criteriilor generale de eligibilitate. Pentru criteriile de selecție și criteriile de eligibilitate locale GAL –urile au obligația detalierii acestor criterii și a documentelor necesare verificării acestora în Ghidurile intervențiilor lansate. Solicitantul va completa informațiile solicitate în secțiunile obligatorii, în funcție de informațiile necesare pentru îndeplinirea criteriilor.

Formularul Cerere de Finanțare se va redacta electronic, în limba română și trebuie însoțit de anexele prevăzute în fiecare tip de cerere. Anexele Cererii de finanțare fac parte integrantă din aceasta. Documentele obligatorii de anexat la momentul depunerii cererii de finanțare vor fi cele precizate în fiecare formular de cerere de finanțare.

Compartimentul tehnic al GAL-urilor asigură suportul necesar solicitanților pentru completarea modelelor cererilor de finanțare, privind aspectele de conformitate pe care aceștia trebuie să le îndeplinească.

Responsabilitatea completării cererii de finanțare în conformitate cu Ghidul de implementare aparține solicitantului.

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), toate cererile de finanțare depuse la AFIR **vor include declarația privind prelucrarea datelor cu caracter personal asumată de către reprezentantul legal al solicitantului.**

Datele cu caracter personal din cererea de finanțare/ ajutor/ angajamente/ contracte/ decizii/ alte documente referitoare la finanțare din FEADR sunt colectate, prelucrate și stocate/arhivate sau publicate de către AFIR și/sau Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritate de Management pentru PS în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 151 din Regulamentul (UE) 2021/2.115, sau prelucrate de alți destinatari pentru îndeplinirea obligațiilor legale ale acestora, cu respectarea prevederilor:

- Regulamentului (UE) 2016/ 679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95 /46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

- Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/ 679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

- Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare (de transpunere a Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 201 din 31 iulie 2002).

Solicitanții trebuie să dețină semnătură electronică calificată care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regăsește la <https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>.

În cadrul cererii de finanțare semnătura electronică trebuie creată EXCLUSIV cu ajutorul unei aplicații care permite semnarea fișierelor de tip pdf inteligent care conțin câmp dedicat pentru semnătură, precum Adobe Reader, având dispozitivul criptografic (token-ul) conectat la calculatorul/ laptopul semnatarului, sau utilizând un token virtual dacă furnizorul dumneavoastră v-a livrat unul.

ATENȚIE Aplicațiile/ serviciile de semnare la distanță care presupun încărcarea unui document în cadrul unei pagini web iar apoi descărcarea acestuia în forma semnată disponibile pe piață NU permit semnarea documentelor de tip pdf inteligent care conțin câmp de semnătură, precum Cererile de Finanțare puse la dispoziție de AFIR.

Cererea de Finanțare și documentele anexe aferente acesteia, întocmite de solicitant în nume propriu, se vor semna electronic cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat. Documentele trebuie să fie semnate de solicitant prin reprezentantul legal, calitatea de reprezentare fiind stabilită potrivit actului normativ privind organizarea și funcționarea entităților/ persoanei juridice respective și conform statutului/ actului constitutiv al persoanei juridice respective).

În mod excepțional, de imposibilitate a reprezentantului legal de a semna documentele, din motive independente de

voința sa, acestea pot fi semnate de un împuternicit, desemnat prin procură notarială.

În cazul documentelor word emise de solicitant, acestea se pot exporta direct în PDF și semna electronic, fără listare, iar în cazul documentelor emise de alte instituții/ entități acestea se vor scana.

Depunerea proiectelor de către solicitanți în urma lansării apelurilor de selecție se realizează on-line, în format electronic, în cadrul sistemului informatic de gestiune a cererilor de finanțare al AFIR.

TIPURILE DE DOCUMENTE, AVIZE, AUTORIZAȚII SAU STUDII, DUPĂ CAZ, PE CARE SOLICITANȚII SAU BENEFICIARII TREBUIE SĂ LE PREZINTE LA DEPUNERE, CONTRACTARE ȘI PLATĂ

Atât pentru proiectele care necesita Autorizație de construire cât și pentru proiectele care nu necesită Autorizație de construire se vor depune, după caz, următoarele:

Doc. 1. Documentație tehnică proiect

Doc. 1.a) Studiul de Fezabilitate Conform HG. 907/2016 pentru obiectivele/proiectele noi și mixte de investiții - doar pentru proiectele cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construire

Doc. 1.b) Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții (DALI) Conform HG. 907/2016 pentru modernizări/intervenții la construcții existente - doar pentru proiectele cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construire

Doc. 1.c) Memoriu justificativ - doar pentru proiecte cu construcții-montaj care nu necesită Autorizație de construire (pot include și dotări și echipamente fără montaj)

Doc. 1.d) Proiectul tehnic (PT). Se depune ulterior contractării proiectului.

Doc. 1.g) Certificat de urbanism

sau

Doc. 1.h) Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut autorizația de construire)

Doc. 1.i) Negația din partea autorității competente (Consiliul județean/Consiliul local) cu privire la faptul că pentru proiectul depus nu se emite autorizație de construcție

Doc. 1.j) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

Doc. 1.k) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor

Doc. 1.l) Oferte conforme - documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității prețurilor. Ofertele trebuie să conțină detalierea unor specificații tehnice minimale, respectiv să conțină prețul de achiziție, defalcat pe categorii de bunuri/servicii. Ofertele conforme reprezintă oferte comparabile, care răspund cerințelor din punct de vedere al performanțelor și parametrilor din cererea de oferte, al obiectului acestora și din punct de vedere financiar și sunt transmise de către operatori economici reali și care îndeplinesc condițiile de calificare, verificabile de către experții evaluatori.

Doc. 1.m) Hotărârea Consiliului Local pentru implementarea proiectului, cu referire la următoarele puncte obligatorii:

- necesitatea și oportunitatea investiției;
- lucrările sunt prevăzute în bugetul/bugetele locale pentru perioada de realizare a investiției;
- angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere și/sau reparare a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți;
- caracteristici tehnice (lungimi, arii, volume, capacități etc.)
- nominalizarea reprezentantului legal al solicitantului pentru relația cu AFIR în derularea proiectului
- angajamentul că proiectul nu va fi generator de venit

Sau

Doc. 1.n) Hotărârea Adunării Generale pentru implementarea proiectului specific fiecărei categorii de solicitanți cu referire la însușirea/aprobarea de către ONG, Unitate de cult a următoarelor (condiții obligatorii):

- necesitatea și oportunitatea investiției;

- lucrările sunt prevăzute în bugetul solicitantului pentru perioada de realizare a investiției;
- angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere și/sau reparare a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți;

- caracteristici tehnice investiției/investițiilor propuse (lungimi, arii, volume, capacități etc.);
- nominalizarea reprezentantului legal al solicitantului pentru relația cu AFIR în derularea proiectului
- angajamentul că proiectul nu va fi generator de venit

Doc. 2. Informații situație financiară beneficiari privați și informații datorii la bugetul local/consolidat (se depun la contractare).

Doc. 2.1 Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante la bugetul local emise de primăriile pe raza cărora solicitanții au sediul social și punctul de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

Doc. 2.2 Graficul de eșalonare a datoriilor la bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale).

Doc. 3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investiției:

Doc. 3.5 Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al UAT, întocmit conform legislației în vigoare privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, atestat prin Hotărâre a Guvernului și publicat în Monitorul Oficial al României.

și

Doc. 3.6 Hotărârea Consiliului Local privind aprobarea modificărilor și/sau completărilor la inventar în sensul includerii în domeniul public a altor bunuri (supusă controlului de legalitate al Prefectului, în condițiile legii)

și

Doc. 3.7 Documente doveditoare de către ONG-uri/Unități de cult/etc privind dreptul de proprietate /administrare pe o perioadă de 10 ani, asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări/dotări, conform cererii de finanțare;

Doc 3.8 Documente doveditoare a dreptului de proprietate/ administrare pe o perioadă de minimum 10 ani asupra bunurilor imobile care fac obiectul realizării investiției propuse pentru alte tipuri de solicitanți cu forme de organizare care nu au fost menționate mai sus.

Doc. 4. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect.

Doc. 5. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului

Doc. 5.3 Încheiere privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificat de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor.

Doc. 5.4 Actul de înființare și statutul ONG

sau

Doc. 5.5 Actul de înființare și statutul Așezământului Monahal (Mănăstire, Schit sau Metoc)

sau

Doc. 5.6 Actul de înființare și statutul ADI

Doc. 5.11 - Document care atestă forma de organizare a solicitantului, altele decât cele de mai sus

Doc. 8. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare a investiției emise de o instituție financiară în original (extras de cont și/ sau contract de credit) (se depun la încheierea contractului de finanțare) - dacă este cazul.

Doc. 9. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii/trezoreriei și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii/trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR) (se depun la încheierea contractului de finanțare).

Doc. 10. Certificat de urbanism pentru proiecte cu construcții-montaj (care pot include dotări și echipamente fără montaj) și care necesită Autorizație de construcție

sau

Autorizație de construire (dacă solicitantul a obținut Autorizația de construire) Dacă este cazul, va fi însoțit de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare; aflate în termenul de valabilitate la data depunerii cererii de finanțare.

Doc. 16. Acordul administratorului/custodelui pentru ariile naturale protejate – dacă este cazul, adică activitatea propusă prin proiect se desfășoară într-o arie naturală protejată.

Doc. 17. Documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu, etc (autorizațiile de funcționare/Notificare de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/avizează conform legislației în vigoare, etc), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect.

Doc. 18. Raport asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant (va cuprinde obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile, costurile și stadiul proiectului, perioada derulării contractului), pentru solicitanții care au mai beneficiat de finanțare nerambursabilă începând cu anul 2002, pentru aceleași tipuri de investiții.

Doc 19. Documente care să ateste expertiza experților de a implementa activitățile proiectului (cv-uri, diplome, certificate, referințe, atestare ca formator emise conform legislației naționale în vigoare etc.).

Doc 20. Angajament privind valorificarea, diseminarea, promovarea studiului/ monografiei etc. privind patrimoniul cultural și natural (este obligatoriu numai pentru proiectele care vizează astfel de activități).

Doc 21. Program de promovare care include un plan de informare defalcat pe acțiuni, mijloace, perioade și activități de promovare cu rezultate scontate pentru proiectul depus (este obligatoriu pentru proiectele care prevăd activități de informare și promovare a unor produse).

Doc 22 Fundamentarea bugetului aferent componentei de servicii pe categorii de cheltuieli eligibile, corelate cu activitățile și rezultatele proiectului.

Doc. 23. Alte documente justificative (după caz).

În vederea încheierii Contractului de Finanțare, în termen de maximum 3 luni pentru proiectele care vizează achiziții simple, respectiv de maximum 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării privind selectarea cererii de finanțare, solicitantul va depune la Autoritatea Contractantă (OJFIR/CRFIR) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1. Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate on-line; solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate, pentru conformitate cu documentele încărcate online. Documentele originale emise de el însuși, convertite în PDF și semnate electronic de către reprezentantul legal, nu mai trebuie listate și atașate, în dosarul pe suport hârtie.

În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta condițiile de eligibilitate generale se va lua decizia de neîncheiere a Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Documentul/ documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției neafectată de elemente de ajutor public, prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului - doar pentru proiectele care presupun co-finanțarea din partea solicitantului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.

Documentele pentru dovedirea și susținerea cofinanțării nu se depun în cazul finanțării publice de 100%.

3. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii/trezoreriei și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii/trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR).

4. Documentul de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.
5. Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul).
6. Graficul de eșalonare anuală a plăților, asumat de beneficiar, inclusiv cea pentru decontarea TVA., unde este cazul.
7. Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante la bugetul local emise de primăriile pe raza cărora solicitanții au sediul social și punctul de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).
8. Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale).
9. Alte documente (se vor preciza, după caz, în Notificarea E6.8.3L).

Pentru semnarea Contractului de finanțare aferent proiectelor de servicii, solicitanții trebuie să prezinte în mod obligatoriu, în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la primirea Notificării E6.8.3L următoarele documente:

1. Document de la bancă/ Trezorerie cu datele de identificare ale acestuia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea băncii/ Trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR) - pentru solicitanții publici documentul va fi eliberat obligatoriu de trezorerie;
2. Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale și sociale);

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în Cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale la bugetul consolidat pentru beneficiar și cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situații notificate de AFIR (documentul în cauză nu poate fi obținut de AFIR prin consultarea bazelor de date PATRIMVEN sau ROCRI), se va solicita beneficiarilor prin intermediul informațiilor suplimentare, prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar, după caz.

3. Documentul/ documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a proiectului, prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada cofinanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi însoțit de Angajamentul reprezentantului legal al proiectului (model afișat pe site-ul www.afir.ro) (pentru solicitanții care s-au angajat prin declarație pe proprie răspundere, la depunerea cererii de finanțare, că vor prezenta dovada cofinanțării private la data semnării contractului)

sau

4. În cazul persoanelor juridice de drept public, Actul/ Hotărârea Organului de decizie al entităților publice, semnate și stampilate, din care să reiasă necesitatea și oportunitatea proiectului, precum și asumarea faptului că beneficiarul va prevedea cheltuielile în bugetul/ele proprii pentru perioada de realizare a proiectului;

Documentele pentru dovedirea și susținerea cofinanțării nu se depun în cazul finanțării publice de 100%;

CONDIȚII PENTRU DEPUNEREA CERERILOR DE PLATĂ A AVANSULUI ȘI A CELOR AFERENTE TRANȘELOR DE PLATĂ

În etapa de autorizare a plăților, pentru toate cererile de plată, GAL va efectua verificări cu privire la conformitatea acestora și menținerea criteriilor de eligibilitate specifice locale și a criteriilor de selecție.

Verificarea menținerii criteriilor de eligibilitate generale se va face de către experții AFIR.

În cazul în care în urma verificării menținerii criteriilor de eligibilitate se constată că unul dintre ele nu mai este respectat, precum și dacă există suspiciunea de creare de condiții artificiale pentru obținerea finanțării, se va demara procedura de constatare nereguli și recuperare datorii.

În cazul în care în urma verificării se constată că nu mai sunt îndeplinite unul sau mai multe criterii de selecție, expertul GAL care efectuează verificarea va reface punctajul și va analiza dacă punctajul proiectului este mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat în cadrul sesiunii de depunere, respectiv cu punctajul minim stabilit de GAL pentru sesiunea

respectivă, dacă nu există proiecte eligibile și neselectate. Dacă în cadrul Raportului de selecție al GAL se regăsește doar un singur proiect, în speță proiectul în verificare, se va analiza dacă punctajul recalculat este mai mare sau egal cu punctajul minim pentru selectarea unui proiect stabilit de către GAL pentru sesiunea respectivă. Dacă punctajul este mai mic, se propune rezilierea contractului de finanțare, dacă nu, proiectul își continuă implementarea fără a demara procedura de constatare nereguli și recuperare datorii.

Pentru proiectele aferente intervenției DR 36, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente submăsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului.

În cazul proiectelor de investiții care presupun investiții în achiziții simple, beneficiarul este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Beneficiarul a cărei investiție presupune lucrări de construcții montaj este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 12 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Până la depunerea primei tranșe de plată, beneficiarul trebuie să prezinte următoarele: Proiectul tehnic, Documentul final de mediu (Clasarea notificării / Decizia etapei de încadrare, ca document final/ Acord de mediu, emis de autoritatea teritorială competentă de protecția mediului conform Legii nr. 292/2018, cu modificările și completările ulterioare), dacă nu a fost depus.

În situația în care beneficiarul nu prezintă documentele menționate mai sus în termenul prevăzut procedural, Contractul de Finanțare se reziliază.

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 85/2023, conform dispozițiilor Contractului de finanțare și eventualelor modificări ale acestuia.

Precizări referitoare la acordarea avansului

Beneficiarii proiectelor de investiții finanțate prin intervenția DR 36 LEADER pot beneficia de plata în avans conform dispozițiilor aferente DR 36 LEADER din cadrul PS PAC 2023-2027, cu condiția constituirii unei garanții, corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate și cu prevederile art. 44 ale Reg. (UE) nr. 2021/2116, ale art. 23 din OUG nr. 85/2023, respectiv ale art. 10 din HG nr. 1570/2022.

Garanția aferentă avansului trebuie să fie constituită la dispoziția AFIR, se depune odată cu Dosarul Cererii de Plată a Avansului și trebuie să producă efecte pe întreaga perioadă cuprinsă între data cererii de acordare a avansului și data expirării duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare.

Beneficiarul poate opta pentru avans de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de finanțare sau după semnarea contractului de finanțare, pe parcursul implementării proiectului, în condițiile prevăzute în Instrucțiunile de plată anexă la Contractul de finanțare.

Avansul se acordă la solicitarea beneficiarului după semnarea Contractului de finanțare, conform prevederilor art. 44 din Regulamentului (UE) nr. 2116/2021 al Parlamentului și al Consiliului european din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1306/2013 și a legislației naționale în vigoare.

În cazul proiectelor aferente beneficiarilor publici CU construcții montaj, acordarea avansului poate fi realizată în două variante, respectiv:

1. În două tranșe:

- Maxim 10% după semnarea contractului de finanțare;
- Diferența până la maxim 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională va fi

acordată după emiterea ordinului de începere a lucrărilor.

2. O singură tranșă de până la maxim 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională va fi acordată după emiterea ordinului de începere a lucrărilor

În cazul proiectelor aferente beneficiarilor publici care depun proiecte FĂRĂ construcții montaj, aceștia pot solicita un

avans de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă după semnarea Contractului de Finanțare și numai după avizarea achiziției majoritare de către AFIR.

Cuantumul avansului este prevăzut în contractul de finanțare încheiat între beneficiar și AFIR.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție aprobate prin contractul de finanțare, este obligat ca, în vederea prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară (înregistrată pe toată perioada de valabilitate a garanției în Registrul special al Băncii Naționale a României), care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire.

În cazul în care beneficiarul nu prezintă Autorității Contractante dovada prelungirii termenului de valabilitate a garanției cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilității acesteia, Autoritatea Contractantă va proceda la executarea garanției.

Beneficiarul trebuie să justifice valoarea avansului încasat, pe bază de documente justificative conform cerințelor Autorității Contractante prezentate în Instrucțiunile de plată, până la expirarea duratei de implementare a proiectului prevăzută în contractul de finanțare.

Plata pentru proiectele de servicii

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată GAL va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare).

Pentru prezentarea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile Art. 14 și Art. 16 din HG nr. 1570/2022, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Beneficiarul va depune Dosarele cererilor de plată în conformitate cu Graficul de eşalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de finanțare.

La tranșele de plată finale/unice/incluse în eşantionul de verificare se va realiza verificarea menținerii criteriilor de eligibilitate. În cazul în care în urma verificării menținerii criteriilor de eligibilitate se constată că unul dintre ele nu mai este respectat, precum și dacă există suspiciunea de creare de condiții artificiale pentru obținerea finanțării, expertul care a efectuat verificarea va demara procedura de constatare nereguli și recuperare datorii

Modelele de formulare care trebuie completate/prezentate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile pe site-ul AFIR (www.afir.ro).

Conform prevederilor art. 44 din Regulamentul (UE) nr. 2116/2021 și a prevederilor PS 2023 – 2027, toți beneficiarii LEADER pot solicita Agenției de Plăți plata unui avans. Cuantumul avansurilor nu poate depăși 50% din sprijinul public legat de costurile de funcționare și de animare.

Pentru obținerea unei sume în avans, beneficiarii publici sau privați vor depune o solicitare în acest sens, la SLINA – CRFIR/ OJFIR, utilizând formularele menționate în Instrucțiunea de Plată (Anexa V la Contractul de finanțare).

Beneficiarul poate primi avansul după semnarea contractului de finanțare cu AFIR.

Avansul poate fi solicitat în tranșe de minim 10% până la incidența a maxim 50% din valoarea totală a ajutorului public

nerambursabil. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente, conform cerințelor Autorității Contractante detaliate în Instrucțiuni de plată Anexa V la contractul de finanțare. În cazul în care beneficiarul va solicita avansului după solicitarea și decontarea unei/unor tranșe de plată, acesta se va acorda în procent de până la maxim 50% din valoarea totală a ajutorului public nerambursabil rămas de plătit.

Acordarea avansului este condiționată de constituirea unei garanții necondiționate prin condiții generale și speciale de garantare, prezentate sub formă de scrisoare de garanție, care corespunde procentului de 100% din valoarea avansului, conform prevederilor art. 23 din OUG nr. 85/2023 cu modificările și completările ulterioare.

Garanția trebuie să fie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă cuprinsă între data solicitării avansului și data expirării duratei de execuție a contractului de finanțare, inclusiv termenul de 90 de zile calendaristice aferent ultimei tranșe de plată.

Recuperarea de către Autoritatea Contractantă a sumei reprezentând avansul acordat și nejustificat prin plată voluntară, cât și prin executarea garanției (după caz), se va face cu perceperea de dobânzi și penalități, în condițiile legii.

În cazul în care beneficiarul a solicitat avans mai mic de 50% din valoarea totală a ajutorului public nerambursabil, acesta poate solicita o nouă tranșă de avans doar după justificarea integrală a avansului obținut anterior, având în vedere prevederile art. 23 alin. (11) din OUG nr. 85/2023 cu modificările și completările ulterioare.

PROCEDURA DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

Etapele procesului de evaluare și selecție se vor desfășura conform termenelor stabilite de GAL, astfel încât să se asigure un proces transparent și nediscriminatoriu, care oferă posibilitatea solicitanților de a depune contestații asupra rezultatului evaluării și selecției.

Etapele procesului de evaluare și selecție care se va desfășura la nivelul GAL sunt:

Etapă I: Evaluarea proiectelor la nivelul GAL și elaborarea, avizarea și publicarea Raportului de Selecție Intermediar, care include proiectele eligibile și selectate, proiectele eligibile și neselectate, proiectele neeligibile și proiectele retrase.

Pentru fiecare intervenție aceasta etapă are o durată de 45 de zile calendaristice de la data închiderii sesiunii.

Perioada de evaluare se poate prelungi în cazuri justificate, cum ar fi:

- Număr mare de proiecte depuse;
- Solicitări multiple de clarificări;
- Indisponibilitatea cvorumului legal;
- Situații de forță majoră (calamități, pandemii, situații administrative excepționale).

Etapă II: Depunerea și soluționarea contestațiilor în a doua etapă, dacă se depun contestații, acestea se soluționează și se publică Raportul de Soluționare a Contestațiilor, care include: Statutul inițial al proiectului, statutul proiectului în urma instrumentării contestației și implicit Rezultatul Contestației, însoțit de decizie (admis sau respins).

Etapă III: Elaborarea, avizarea și publicarea Raportului de selecție final. Raportul de selecție final se publică în termen de 7 zile calendaristice de la publicarea Raportului de Soluționare a Contestațiilor sau de la împlinirea termenului de depunere a contestațiilor (pentru situațiile în care nu se depun contestații).

Pentru fiecare intervenție această etapă începe imediat după publicarea Raportului intermediar de selecție și continuă până la data publicării Raportului de Soluționare a Contestațiilor.

Termenul limită de depunere a contestațiilor de către solicitanți este de 5 zile calendaristice de la publicarea Raportului de Selecție Intermediar.

Termenul de soluționare a contestațiilor este de 5 zile calendaristice de la închiderea perioadei de depunere a contestațiilor.

Verificarea conformității și eligibilității proiectelor

GAL are obligația să realizeze evaluarea și selecția proiectelor aferente tuturor intervențiilor incluse în SDL selectată de către Autoritatea de Management, în conformitate cu prevederile din Ghidul Solicitantului aprobat.

Pentru toate proiectele evaluate la nivelul GAL, evaluatorii vor verifica conformitatea și eligibilitatea proiectelor și vor acorda punctajele aferente fiecăreia cereri de finanțare.

În procesul de evaluare a proiectelor GAL va utiliza următoarele fișe de verificare:

- Fișa de verificare AFIR care va cuprinde verificări privind criteriile de eligibilitate generale, respectiv buget indicativ, verificare condiții artificiale, verificare indicatori de realizare întocmită la nivelul AFIR.

- Fișa de verificare a criteriilor de eligibilitate locale și criteriile de selecție stabilite în fișa intervenției din SDL și detaliate în ghidul intervenției elaborat de GAL.

Toate verificările se realizează în baza fișelor de verificare, date și semnate de către cel puțin doi angajați/voluntarii GAL cu atribuții în acest sens, pentru respectarea principiului de verificare "4 ochi" și confidențialitatea datelor din cadrul proiectului.

Fișa de evaluare va fi generată în platformă în format PDF inteligent, în baza criteriilor și metodologiei descrise în Ghidul Solicitantului avizat. Această fișă de evaluare include toate criteriile pre-completate, urmând ca la nivelul GAL să fie introdus rezultatul verificării acestor criterii și semnăturile evaluatorilor.

Fișele de evaluare și selecție a proiectelor care vor fi încărcate în platformă GAL vor fi semnate de către doi angajați/voluntari GAL și avizate de către managerul GAL, acest lucru se va realiza inclusiv în cazul în care sunt externalizate activitățile de evaluare. Constituie o excepție măsurile la care GAL este solicitant, caz în care externalizarea serviciului de evaluare către o entitate independentă este obligatorie, iar fișele de evaluare și selecție vor fi completate doar de către entitatea care a realizat evaluarea (respectând același principiu de "4 ochi").

GAL va efectua evaluarea proiectului și va completa și aviza Fișa de verificare a criteriilor de eligibilitate generale – preluată din procedura AFIR și Fișa de verificare a condițiilor de eligibilitate locale și de selecție în format pdf. editabil, apoi o va încărca în platformă. Această fișă include un punct de verificare care vizează îndeplinirea condițiilor de eligibilitate generale, analizate în detaliu în baza fișei AFIR.

În procesul de evaluare GAL poate cere solicitantului clarificări privind aspecte ce țin de evaluarea proiectului și/sau îndeplinirea criteriilor de selecție, prin încărcarea în contul solicitantului a unui document PDF cu semnătură electronică a reprezentantului legal al GAL și includ în mod obligatoriu termenul de răspuns și implicațiile care decurg în cazul nerespectării acestui termen.

Solicitantul va elabora răspunsul la solicitarea de informații suplimentare pe care-l va încărca în cont în termen de 7 zile calendaristice de la comunicare, fără să înlocuiască documentele obligatorii depuse odată cu cererea de finanțare.

În situația în care solicitantul nu răspunde la solicitarea de informații suplimentare, cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

Informații detaliate privind modalitatea de solicitare a informațiilor suplimentare la nivelul GAL sunt detaliate în secțiunea specifică din prezentul Ghid.

În situația în care, verificarea îndeplinirii unui sau mai multor criterii de eligibilitate presupune utilizarea de către experții evaluatorii unor documente/ baze de date de uz intern ale Agenției (Registrul debitorilor, Buletinul Procedurilor de Insolvență), se va proceda astfel:

- GAL va transmite o solicitare către OJFIR de care aparține, prin care va solicita informațiile menționate în cadrul fișelor de verificare a condițiilor de eligibilitate și de selecție, necesare evaluării proiectelor;

- Experții Serviciului LEADER și Investii Non-agricole din cadrul OJFIR vor efectua verificările prin accesarea documentelor/ bazelor de date ale AFIR și vor comunica GAL, prin intermediul platformei electronice, rezultatele în termen de maxim 2 (două) zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării. Fiecare persoană implicată în procesul de evaluare și selecție a proiectelor de la nivelul GAL (evaluatori – inclusiv evaluatori externi, Președintele GAL/Reprezentantul legal a GAL/Alt membru al Consiliului Director al GAL mandatat să semneze Raportul de selecție, membrii Comitetului de Selecție și membrii Comisiei de soluționare a contestațiilor) are obligația de a respecta prevederile OUG 66/2011 cu modificările și completările ulterioare, privind evitarea conflictului de interese.

În acest sens, premergător procesului de evaluare și selecție, persoanele implicate de la nivelul nivelului GAL vor completa declarații pe proprie răspundere, în conformitate cu anexa 9 din Normele metodologice ale Ordonanței de urgență a Guvernului

nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, respectiv Declarația privind inexistența conflictului de interese.

De asemenea, în situația existenței unui conflict de interese, evaluatorul din cadrul GAL este obligat să se abțină de la luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să solicite managerului GAL înlocuirea sa cu un alt evaluator.

Aceste declarații vor fi încărcate în platforma online în secțiunea dedicată.

Dacă pe parcursul implementării strategiei, în cazul procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivelul GAL apar situații generatoare de conflict de interese, expertul GAL/expertul cooptat trebuie să se abțină de la luarea deciziei sau de la participarea la luarea unei decizii și să informeze managerul GAL în vederea înlocuirii cu un alt expert evaluator. În cazul sesiunilor aferente intervențiilor în care GAL este beneficiar, GAL va externaliza evaluarea proiectelor.

Evaluarea criteriilor de selecție a proiectelor

GAL va realiza evaluarea și selecția proiectelor aferente intervențiilor incluse în SDL selectată de către Autoritatea de Management, în conformitate cu prevederile din Ghidul Solicitantului aferent intervenției, care a fost aprobat, cu excepția Intervenției "LEADER ÎN COOPERARE".

GAL va evalua cererile de finanțare și va selecta proiectele, pe baza principiilor de selecție aprobate în SDL, în cadrul unui proces transparent de selecție.

Pentru fiecare intervenție, GAL va detalia criteriile de selecție în baza principiilor de selecție din fișa intervenției din SDL, astfel încât să permită ierarhizarea cererilor de finanțare corespunzător necesităților identificate, analizei SWOT și obiectivelor stabilite în SDL 2023-2027 corelată cu alocările disponibile pentru fiecare sesiune de depunere în parte. Criteriilor de selecție li se asociază un anumit punctaj conform importanței lor, permițând derularea corespunzătoare a activității de evaluare/selecție.

Pentru fiecare proiect evaluat se va calcula punctajul total prin însumarea valorii punctajelor acordate fiecărui criteriu de selecție, așa cum au fost detaliate în Ghidul solicitantului.

Punctajul obținut de fiecare proiect trebuie să fie cel puțin egal cu punctajul minim admis. Punctajul minim admis pentru selectarea unui proiect în vederea finanțării va fi stabilit pentru fiecare intervenție din cadrul SDL și va fi specificat în Ghidul solicitantului aferent fiecărei intervenții. Se vor include în mod obligatoriu criterii de departajare cuantificabile, care pot asigura în mod real o departajare a proiectelor. Acestea sunt specificate în Ghidul solicitantului.

Selecția proiectelor

Selecția proiectelor la nivelul GAL se va realiza în conformitate cu prevederile Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală elaborat de către DGDR – AM PS, disponibil pe pagina de internet a MADR (www.madr.ro), în secțiunea LEADER 2023-2027.

După finalizarea evaluării proiectelor, GAL încarcă în platformă fișele de evaluare a criteriilor de eligibilitate și de selecție și se generează în format PDF inteligent

Raportul de Selecție Intermediar.

Comitetul de selecție al GAL, care este compus din 7 membri titulari ai parteneriatului GAL conform specificațiilor din secțiunea Componenta Comitet de selecție – din SDL.

Membrii titulari pot fi înlocuiți de membri supleanți, cu respectarea procentelor parteneriatului public-privat societate civilă. În situația în care persoana desemnată în Comitetul de Selecție nu poate participa din motive obiective la lucrările unei sesiuni de selecție, înlocuirea acesteia se face prin convocarea membrului supleant, care va prelua atribuțiile titularului. Membrii titulari ai Comitetului de Selecție și supleanții sunt reprezentanți legali sau alte persoane mandatate în acest sens de către respectivele entități juridice, conform prevederilor statutare ale acestora.

Comitetul de selecție al GAL trebuie să se asigure de faptul că proiectul ce urmează a primi finanțare răspunde obiectivelor propuse în SDL, corespunde cu specificul intervenției respective și se încadrează în valoarea maximă acordată pe proiect. Selecția proiectelor se face aplicând regula de „dublu cvorum”, respectiv pentru validare a voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă, iar organizațiile din mediul urban să reprezinte mai puțin de 50%.

Pentru verificarea aplicării unei proceduri de selecție corecte, la orice întrunire a Comitetului de Selecție participă și

consilierul CDRJ responsabil cu monitorizarea activității GAL-ului respectiv și coordonatorul CDRJ/ un consilier desemnat de coordonator

Întrunirile Comitetului de selecție se pot realiza în format fizic sau prin teleconferință/ videoconferință sau prin aprobarea rapoartelor prin procedură scrisă.

Rezultatele procesului de selecție se consemnează în Raportul de selecție Intermediar.

Acesta va fi aprobat și semnat de către toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție, specificându- se apartenența la mediul privat sau public, rural sau urban, genul reprezentantului legal (M/F), selectarea opțiunii privind vârsta acestuia (tânăr între 18 și 30 ani) – cu respectarea procentelor minime obligatorii.

În cazul întâlnirilor în format fizic, membrii Comitetului de Selecție semnează Raportul de Selecție.

În cazul întâlnirilor în format on-line sau procedură scrisă, Raportul de Selecție va avea atașat acordul fiecărui membru al comitetului (print screen din chat sau e-mail).

Raportul de Selecție Intermediar va fi avizat și de către Președintele GAL/Reprezentantul legal al GAL sau de un alt membru GAL mandatat în acest sens. Dacă unul dintre parteneri (persoană juridică membră în Comitetul de selecție) își schimbă reprezentantul legal/persoana mandatată de persoana juridică, noul reprezentant legal/persoana mandatată de persoana juridică va înlocui persoana desemnată inițial să reprezinte partenerul respectiv în Comitetul de selecție, fără a fi necesare alte aprobări.

Reprezentantul CDRJ avizează Raportul de selecție Intermediar, asigurându-se de faptul că procesul de selecție s-a desfășurat corespunzător, s-au respectat criteriile de eligibilitate și principiile de selecție din fișa intervenției din SDL și condițiile de transparență aplicate de GAL.

Raportul de selecție intermediar se publică în termen de 45 zile calendaristice la data încheierii sesiunii. Aceasta durată se poate prelungi în cazuri justificate GAL va transmite notificări solicitanților, prin care aceștia vor fi informați asupra statusului proiectelor respective. Aceste notificări vor fi încărcate în platformă în termen de maxim 3 zile lucrătoare de la emiterea Raportului de selecție intermediar.

Primirea și soluționarea contestațiilor

În a –II-a etapă a procesului de evaluare și selecție a proiectelor desfășurat la nivelul GAL, solicitanții care au depus proiecte în cadrul unei sesiuni de depunere au posibilitatea de a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării și selecției în termenul prevăzut de GAL.

Depunerea contestațiilor se va realiza în termen maximum de 5 zile calendaristice de la publicarea Raportului de Selecție intermediar.

Contestațiile, semnate electronic de solicitanți, vor fi depuse prin încărcarea în platforma informatică în contul propriu. Contestațiile vor fi analizate de Comisia de Soluționare a Contestațiilor constituită la nivelul GAL, care este formată din 3 persoane (un președinte și 2 membri), altele decât cele din Comitetul de Selecție.

Componenta Comisiei de Soluționare a Contestațiilor va cuprinde membri ai parteneriatului GAL și va respecta ponderile parteneriatului public-privat (mai mult de 50% să reprezinte parteneri privați și societatea civilă) și ponderile rural-urban (mai puțin de 50% să reprezinte parteneri din mediul urban), aplicate și pentru componenta Comitetului de selecție.

În situația în care o persoană desemnată în Comisia de soluționare a contestațiilor nu poate participa din motive obiective la lucrările Comisiei, înlocuirea acesteia se face prin convocarea unui înlocuitor, care va prelua atribuțiile titularului.

Vor fi considerate contestații și vor fi finalizate în baza prezentei proceduri doar acele solicitări care contestă elemente legate de eligibilitatea proiectului depus, punctarea unui/unor criterii de selecție, valoarea proiectului declarată eligibilă, valoarea publică sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus.

Etapile parcurse sunt următoarele:

- Descărcarea din platforma on-line a contestațiilor depuse în termenul anunțat;
- Stabilirea prin Decizie a Consiliului Director a componentei Comisiei de Soluționare a Contestațiilor cu evitarea conflictului de interese și convocarea întrunirii acesteia;
- Stabilirea calității de contestație, analiza contestației și întocmirea unui Raport de analiză a Contestației;
- Analiza aspectelor contestate și a documentelor relevante de către membrii Comisiei de Soluționare a Contestațiilor;

- Soluționarea fiecărei contestații, centralizarea rezultatelor și întocmirea Raportului de Soluționare a Contestațiilor în cadrul apelului.

- Avizarea și postarea pe site-ul GAL a Raportului de Soluționare a Contestațiilor și încărcarea în platformă. După analizarea fiecărei contestații membrii Comisiei întocmesc câte o Notă justificativă care va fi semnată de membrii și de președintele Comisiei de Soluționare a Contestațiilor.

Raportul de soluționare a contestațiilor se va realiza în termen de 5 zile calendaristice de la închiderea perioadei de depunere a contestațiilor.

Termenul poate fi prelungit prin decizie a Consiliului Director în următoarele situații:

- dacă numărul de contestații depuse în cadrul unui apel pe o intervenție este mare;
- dacă se suprapun termenele de analiză a contestațiilor depuse pe două sau mai multe intervenții;
- dacă perioada de analiză a contestațiilor se suprapune cu sesiuni de verificare a proiectelor depuse în platformă on-line din partea GAL; în alte situații obiective, justificate.

În cazul proiectelor selectate care au suferit modificări în ceea ce privește punctajul acordat sau a celor care în urma instrumentării contestațiilor devin eligibile/ selectate, pe baza Notei justificative întocmite, GAL va reface formularele de verificare a criteriilor de eligibilitate și de selecție, în conformitate cu rezultatul analizei Comisiei de Soluționare a Contestațiilor.

Elaborarea, avizarea și publicarea Raportului de selecție final

Dacă după parcurgerea perioadei de contestații nu intervin modificări în ceea ce privește Raportul de Selecție Intermediar, Comitetul de Selecție se poate reîntreuni în vederea aprobării Raportului de Selecție Final (aprobare prin procedură scrisă sau prin teleconferință/videoconferință) sau GAL poate emite o Notă de transformare a Raportului de Selecție Intermediar în Raport de Selecție Final (Notă asumată și semnată de președintele/reprezentantul legal GAL (sau o persoană mandată în acest sens) în care vor fi descrise toate etapele procedurii de evaluare și selecție aplicată și faptul că, după parcurgere a tuturor etapelor, asupra Raportului Intermediar de Selecție nu au intervenit modificări, acesta devenind Raport final de selecție la data semnării Notei.

GAL are obligația de a încărca această Notă în platformă. Raportul de selecție final se publică în termen de 7 zile calendaristice de la publicarea Raportului de Soluționare a Contestațiilor sau de la împlinirea termenului de depunere a contestațiilor (pentru situațiile în care nu se depun contestații).

GAL va trimite notificări către solicitanți, prin care îi informează asupra statusului proiectelor respective.

Aceste notificări vor fi încărcate în platformă în termen de maxim 3 zile lucrătoare de la emiterea Raportului de selecție final.

Transmiterea în platformă către AFIR a proiectelor selectate de GAL este condiționată de avizarea Apelului de Selecție și a Raportului de Selecție de către reprezentantul CDRJ.

Sesiunea se închide automat când atinge pragul de 200% din nivelul alocării sesiunii, cu excepția primelor 5 zile calendaristice, când depunerea proiectelor se realizează indiferent de nivelul plafonului.

TERMENUL LIMITĂ DE EMITERE A RAPORTULUI DE SELECȚIE INTEREDIAR

Raportul de selecție intermediar se publică în termen de **45** zile calendaristice la data închiderii sesiunii.

TERMENUL LIMITĂ DE DEPUNERE A CONTESTAȚIILOR

Depunerea contestațiilor se va realiza în termen maximum de **5** zile calendaristice de la publicarea Raportului de Selecție intermediar.

TERMENUL LIMITĂ DE EMITERE A RAPORTULUI DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

Raportul de soluționare a contestațiilor se va realiza în termen 5 zile calendaristice de la închiderea perioadei de depunere a contestațiilor.

TERMENUL LIMITĂ DE EMITERE A RAPORTULUI DE SELECȚIE FINAL

Raportul de selecție final se publică în termen de 7 zile calendaristice de la publicare Raportului de Soluționare a Contestațiilor sau de la împlinirea termenului de depunere a contestațiilor (pentru situațiile în care nu se depun contestații).

INFORMAȚII PRIVIND ETAPA DE CONTRACTARE

În vederea încheierii Contractului de Finanțare, în termen de maximum 3 luni pentru proiectele care vizează achiziții simple, respectiv de maximum 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării privind selectarea cererii de finanțare, solicitantul va depune la Autoritatea Contractantă (OJFIR/CRFIR) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1. **Dosarul original** după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate on-line; solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate, pentru conformitate cu documentele încărcate online. Documentele originale emise de el însuși, convertite în PDF și semnate electronic de către reprezentantul legal, nu mai trebuie listate și atașate, în dosarul pe suport hârtie.

În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta condițiile de eligibilitate generale se va lua decizia de neîncheiere a Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. **Documentul/ documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției** neafectată de elemente de ajutor public, prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului -doar pentru proiectele care presupun co-finanțarea din partea solicitantului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.

Documentele pentru dovedirea și susținerea cofinanțării nu se depun în cazul finanțării publice de 100%.

3. **Adresă emisă de instituția financiară** (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii/trezoreriei și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii/trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR).

4. **Documentul de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.**

5. **Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR**, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul).

6. **Graficul de eşalonare anuală a plăților**, asumat de beneficiar, inclusiv cea pentru decontarea TVA., unde este cazul.

7. **Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante la bugetul local** emise de primăriile pe raza cărora solicitanții au sediu social și punctul de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

8. **Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat** (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale).

9. **Alte documente** (se vor preciza, după caz, în Notificarea E6.8.3L).

Pentru semnarea Contractului de finanțare aferent proiectelor de servicii, solicitanții trebuie să prezinte în mod obligatoriu, în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la primirea Notificării E6.8.3L următoarele documente:

1. **Document de la bancă/ Trezorerie cu datele de identificare ale acestuia și ale contului aferent proiectului FEADR** (denumirea băncii/ Trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR) - pentru solicitanții publici documentul va fi eliberat obligatoriu de trezorerie;

2. **Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat** (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale și sociale);

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în Cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale la bugetul consolidat pentru beneficiar și cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situații notificate de AFIR (documentul în cauză nu poate fi obținut de AFIR prin consultarea bazelor de date PATRIMVEN sau ROCRIS), se va solicita beneficiarilor prin intermediul informațiilor suplimentare, prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar, după caz.

3. **Documentul/ documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a proiectului**, prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi însoțit de Angajamentul reprezentantului legal al proiectului (model afișat pe site-ul www.afir.ro) (pentru solicitanții care s-au angajat prin declarație pe proprie răspundere, la depunerea cererii de finanțare, că vor prezenta dovada cofinanțării private la data semnării contractului)

sau

4. În cazul persoanelor juridice de drept public, **Actul/ Hotărârea Organului de decizie al entităților publice, semnate și ștampilate, din care să reiasă necesitatea și oportunitatea proiectului**, precum și asumarea faptului că beneficiarul va prevedea cheltuielile în bugetul/ele proprii pentru perioada de realizare a proiectului;

Documentele pentru dovedirea și susținerea cofinanțării nu se depun în cazul finanțării publice de 100%;

În caz de neprezentare a documentelor de către solicitant în termenul precizat în Notificarea AFIR privind selectarea cererii de finanțare sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele AFIR cu debite sau nereguli, Agenția nu va încheia Contractul de Finanțare.

Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de finanțare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar fiind sancționat conform prevederilor Contractului de finanțare.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării documentelor obligatorii, precum și în urma verificării pe teren (dacă este cazul), Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea contractului de finanțare.

În acest sens, beneficiarul proiectului selectat pentru finanțare va fi notificat pe e-mail privind încărcarea în platformă a contractului de finanțare, semnat electronic de Autoritatea Contractantă, urmând ca acesta, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la comunicarea pe email a contractului de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, să transmită Autorității Contractante, prin intermediul platformei informatice, Contractul de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, semnate electronic de către reprezentantul legal.

Contractul de finanțare se va redacta în limba română, împreună cu anexele acestuia și va avea atașate următoarele anexe, documente care vor fi parte integrantă a acestuia, având aceeași putere juridică:

- Anexa I Prevederi generale
- Anexa II Materiale și activități de informare de tip publicitar
- Anexa III Bugetul indicativ
- Anexa IV Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici FEADR

- Anexa V Instrucțiuni de plată

Pentru Anexele II - Materiale și activități de informare de tip publicitar, IV – Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/privati FEADR și V – Instrucțiuni de plată, vor fi preluate cele mai recente variante aprobate ale Instrucțiunilor elaborate la nivelul AFIR.

Cursul de schimb utilizat este cursul euro - leu de la data de 1 ianuarie a anului semnării contractului de finanțare, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene <http://www.ecb.int/index.html>;

Durata de execuție a Contractului de finanțare pentru proiectele de investiții este de:

- maximum 3 ani (36 de luni) pentru proiectele de investiții complexe, care prevăd investiții cu construcții-montaj;
- maximum 2 ani (24 luni), pentru proiectele de investiții simple, care includ achiziții simple fără leasing financiar de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa intervenției.

Duratele de execuție prevăzute mai sus pot fi prelungite conform prevederilor HG nr 1570/2022, cu acordul prealabil al GAL și AFIR și cu aplicarea penalităților prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.

Autoritatea Contractantă (AFIR) poate aproba suspendarea duratei de execuție a Contractului de Finanțare la solicitarea beneficiarului, în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, fundamentată de beneficiar cu documente justificative, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora sau pentru circumstanțe excepționale dovedite.

Pentru proiectele de servicii finanțate prin DR36 – componenta implementare se va utiliza formularul cadru de Contract de finanțare (C1.1L) (postat pe site-ul www.afir.ro), precum și formularele specifice proiectelor de servicii din secțiunea Formulare, anexă la Manualul de procedură pentru implementarea DR36 – componenta implementare.

Contractul de finanțare (Formularul C1.1L) se va redacta în limba română, împreună cu anexele acestuia. Contractul de finanțare va avea atașate următoarele anexe, documente care vor fi parte integrantă a acestuia, având aceeași putere juridică:

- Anexa I Prevederi generale
- Anexa II Materiale și activități de informare de tip publicitar
- Anexa III

III.1 Cererea de finanțare și anexele acesteia

III. 2. Bugetul indicativ și planul financiar

III. 3. Graficul de eșalonare anuală a plăților

- Anexa IV Instrucțiuni privind achizițiile publice pentru beneficiarii publici PS PAC 2023-2027
- Anexa V Instrucțiuni de plată pentru proiectele de servicii finanțate în cadrul intervenției DR36

Pentru Anexele II - Materiale și activități de informare de tip publicitar, IV – Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/ privați PS PAC 2023-2027, V – Instrucțiuni de plată pentru proiectele de servicii finanțate în cadrul DR36 vor fi preluate cele mai recente variante aprobate ale Instrucțiunilor elaborate la nivelul AFIR.

Durata de execuție a Contractului de finanțare pentru proiectele de servicii este de 2 ani, fără a depăși termenul maxim de eligibilitate a cheltuielilor aferente PS 2023-2027, și cuprinde:

- perioada de implementare: maximum 21 luni și reprezintă termenul limită până la care beneficiarul poate realiza activitățile specifice prevăzute în proiectul de servicii, inclusiv derularea procedurilor de achiziții, perioada de depunere Raportului final – maximum 10 zile lucrătoare după finalizarea activităților, perioada de avizare a Raportului final - maximum 20 zile lucrătoare, depunere Dosar cerere de plată final – maximum 10 zile lucrătoare după avizarea Raportului final
- perioada pentru efectuarea plății finale – maximum 90 de zile.

Solicitanții care optează, prin cererea de finanțare, pentru o durată de implementare mai scurtă decât perioada maximă eligibilă trebuie să aibă în vedere faptul că această asumare devine obligatorie în etapa de implementare.

În cazul în care, pe parcursul implementării, durata efectivă depășește termenul asumat în cererea de finanțare, acest lucru va fi considerat o abatere față de angajamentele asumate și poate conduce la aplicarea de măsuri corective.

Totodată, în scopul asigurării corectitudinii evaluării, punctajele acordate pentru criteriul de selecție privind eficiența și durata implementării proiectului vor fi ajustate în mod corespunzător, dacă, în etapa de implementare, se constată necesitatea extinderii acestora față de termenul declarat inițial.

INFORMAȚII PRIVIND POSIBILITATEA DE MODIFICARE/PRELUNGIRE A CONTRACTELOR DE FINANȚARE

Contractul de finanțare semnat de către Autoritatea Contractantă și de către beneficiar poate fi modificat, numai dacă circumstanțele executării proiectului s-au schimbat începând de la data inițială a semnării Contractului.

În perioada de implementare a proiectelor selectate la nivelul GAL, beneficiarul poate solicita prelungirea contractului de finanțare încheiat cu AFIR. Conform clauzelor contractuale, această acțiune poate fi inițiată la nivelul AFIR doar după obținerea acordului GAL privind prelungirea contractului.

Având în vedere responsabilitatea GAL în ceea ce privește gestionarea eficientă a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, acesta va analiza solicitarea beneficiarului din punct de vedere al perspectivei de finalizare a proiectului, a rezonabilității modificărilor și a menținerii criteriilor de eligibilitate generale și locale și a criteriilor de selecție a proiectelor depuse la GAL. În cazul în care GAL constată nerespectarea criteriilor de eligibilitate/selecție sau neîndeplinirea obiectivelor și/sau indicatorilor SDL în contextul elementelor de mai sus, solicitarea nu va fi avizată, iar GAL va încărca în aplicație adresă oficială semnată de reprezentantul legal care include motivul neavizării.

În cazul în care solicitarea nu afectează implementarea SDL, GAL va emite avizul printr-o adresă oficială semnată de reprezentantul legal, adresă care se va încărca în platformă.

Orice modificare a Contractului de finanțare se va face în baza unor motive justificate și întemeiate, cu avizul prealabil al GAL cu privire la menținerea criteriilor de eligibilitate și selecție din SDL și doar cu acordul ambelor părți, cu excepția situației în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile (inclusiv modificări de PS 2023-2027/ corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit)/ simplificări și a situației în care intervin modificări procedurale, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Beneficiarul sau Autoritatea Contractantă pot solicita modificarea Contractului de finanțare numai în cursul duratei de valabilitate a acestuia, iar modificările nu pot avea efect retroactiv. Nu sunt acceptate modificările care afectează criteriile de eligibilitate și selecție în baza cărora proiectul a fost selectat. Valoarea totală eligibilă nerambursabilă aprobată și prevăzută în Contract nu poate fi depășită.

Beneficiarul trebuie să solicite în scris Autorității Contractante orice modificare a Contractului de finanțare, inclusiv a anexelor acestuia, completând Formularul C 3.1L - „Notă explicativă pentru modificarea Contractului de finanțare” din Manualul de procedură pentru implementarea intervenției DR36, care poate fi consultat pe pagina de internet a AFIR.

Modificările Contractului de finanțare (C1.1L) se pot realiza prin:

- Act adițional;
- Notă de aprobare/neaprobare privind modificarea Contractului de finanțare;
- Notificare privind modificarea Contractului de finanțare.

Scopul modificării Contractului trebuie să fie strâns legat de natura proiectului definită prin Contractul de finanțare. Aceste documente devin parte integrantă a Contractului de finanțare.

Procesul de avizare și aprobare a modificării Contractului de finanțare, respectiv procesarea documentelor în vederea întocmirii Actelor adiționale/ Notelor de aprobare/Notificărilor se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale (cod manual: PS - MCM).

Formularele generale utilizate de către experții CRFIR/OJFIR pe parcursul derulării procesului de amendare a Contractului de finanțare vor fi preluate din Manualul de procedură pentru contractarea și modificarea contractelor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și adaptate, după caz.

În cazul în care pe durata derulării Contractului de finanțare intervin modificări procedurale (inclusiv corelări procedurale) sau modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile (inclusiv modificări de PS 2023-2027)/ corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit)/simplificări incidente Contractului, Autoritatea Contractantă va iniția procesul de modificare a Contractului de finanțare, prin transmiterea unei Notificări privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.3.10L).

Beneficiarul are obligația de a se conforma modificărilor comunicate de CRFIR la momentul demarării etapei de implementare la care prevederile notificării fac referire. Data intrării în vigoare a modificărilor este data aprobării prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, respectiv adoptării noilor prevederi legislative.

Documentul de modificare a Contractului de finanțare (act adițional/notă de aprobare/notificare) devine parte integrantă a Contractului de finanțare.

Beneficiarul poate contesta decizia privind Actul adițional/Nota de aprobare/Notificarea la structurile teritoriale ale AFIR/ AFIR central, cu încadrarea în termenul de 10 zile lucrătoare de la data comunicării deciziei privind Actul adițional/ Nota de aprobare/Notificarea. Soluționarea contestațiilor depuse de beneficiari se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru soluționarea contestațiilor depuse de beneficiari în etapele de contractare, modificare contracte de finanțare și autorizare plată aferent PS 2023-2027 (cod manual: PO - MSC).

CRITERII PENTRU CONFORMITATEA CERERILOR DE PLATĂ

Beneficiarul va depune Dosarele cererilor de plată în conformitate cu Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de finanțare.

În etapa de autorizare a plăților, pentru toate cererile de plată, GAL va efectua verificări cu privire la conformitatea acestora și menținerea criteriilor de eligibilitate specifice locale și a criteriilor de selecție.

Verificarea menținerii criteriilor de eligibilitate generale se va face de către experții AFIR.

În cazul în care în urma verificării menținerii criteriilor de eligibilitate se constată că unul dintre ele nu mai este respectat, precum și dacă există suspiciunea de creare de condiții artificiale pentru obținerea finanțării, se va demara procedura de constatare nereguli și recuperare datorii.

În cazul în care în urma verificării se constată că nu mai sunt îndeplinite unul sau mai multe criterii de selecție, expertul GAL care efectuează verificarea va reface punctajul și va analiza dacă punctajul proiectului este mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat în cadrul sesiunii de depunere, respectiv cu punctajul minim stabilit de GAL pentru sesiunea respectivă, dacă nu există proiecte eligibile și neselectate. Dacă în cadrul Raportului de selecție al GAL se regăsește doar un singur proiect, în speță proiectul în verificare, se va analiza dacă punctajul recalculat este mai mare sau egal cu punctajul minim pentru selectarea unui proiect stabilit de către GAL pentru sesiunea respectivă. Dacă punctajul este mai mic, se propune rezilierea contractului de finanțare, dacă nu, proiectul își continuă implementarea fără a demara procedura de constatare nereguli și recuperare datorii.

Pentru proiectele aferente intervenției DR 36, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente submăsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului.

În cazul proiectelor de investiții care presupun investiții în achiziții simple, beneficiarul este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Beneficiarul a cărei investiție presupune lucrări de construcții montaj este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 12 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Până la depunerea primei tranșe de plată, beneficiarul trebuie să prezinte următoarele:

- Proiectul tehnic,
- Documentul final de mediu (Clasarea notificării / Decizia etapei de încadrare, ca document final/ Acord de mediu, emis de autoritatea teritorială competentă de protecția mediului conform Legii nr. 292/2018, cu modificările și completările ulterioare), dacă nu a fost depus.

În situația în care beneficiarul nu prezintă documentele menționate mai sus în termenul prevăzut procedural, Contractul de Finanțare se reziliază.

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 85/2023, conform dispozițiilor Contractului de finanțare și eventualelor modificări ale acestuia.

Precizări referitoare la acordarea avansului

Beneficiarii proiectelor de investiții finanțate prin intervenția DR 36 LEADER pot beneficia de plata în avans conform dispozițiilor aferente DR 36 LEADER din cadrul PS PAC 2023-2027, cu condiția constituirii unei garanții, corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate și cu prevederile art. 44 ale Reg. (UE) nr. 2021/2116, ale art. 23 din OUG nr.85/2023, respectiv ale art. 10 din HG nr. 1570/2022.

Garanția aferentă avansului trebuie să fie constituită la dispoziția AFIR, se depune odată cu Dosarul Cererii de Plată a Avansului și trebuie să producă efecte pe întreaga perioadă cuprinsă între data cererii de acordare a avansului și data expirării duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare.

Beneficiarul poate opta pentru avans de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de finanțare sau după semnarea contractului de finanțare, pe parcursul implementării proiectului, în condițiile prevăzute în Instrucțiunile de plată anexă la Contractul de finanțare.

Avansul se acordă la solicitarea beneficiarului după semnarea Contractului de finanțare, conform prevederilor art. 44 din Regulamentului (UE) nr. 2116/2021 al Parlamentului și al Consiliului european din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1306/2013 și a legislației naționale în vigoare.

În cazul proiectelor aferente beneficiarilor publici CU construcții montaj, acordarea avansului poate fi realizată în două variante, respectiv:

1. În două tranșe:

- Maxim 10% după semnarea contractului de finanțare;
- Diferența până la maxim 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională va fi acordată după emiterea ordinului de începere a lucrărilor.

2. O singură tranșă de până la maxim 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională va fi acordată după emiterea ordinului de începere a lucrărilor

În cazul proiectelor aferente beneficiarilor publici care depun proiecte FĂRĂ construcții montaj, aceștia pot solicita un avans de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă după semnarea Contractului de Finanțare și numai după avizarea achiziției majoritare de către AFIR.

Cuantumul avansului este prevăzut în contractul de finanțare încheiat între beneficiar și AFIR.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție aprobate prin contractul de finanțare, este obligat ca, în vederea prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară (înregistrată pe toată perioada de valabilitate a garanției în Registrul special al Băncii Naționale a României), care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire.

În cazul în care beneficiarul nu prezintă Autorității Contractante dovada prelungirii termenului de valabilitate a garanției cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilității acesteia, Autoritatea Contractantă va proceda la executarea garanției.

Beneficiarul trebuie să justifice valoarea avansului încasat, pe bază de documente justificative conform cerințelor Autorității Contractante prezentate în Instrucțiunile de plată, până la expirarea duratei de implementare a proiectului prevăzută în contractul de finanțare.

Plata pentru proiectele de servicii

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată GAL va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare).

Pentru prezentarea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile Art. 14 și Art. 16 din HG nr. 1570/2022, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Beneficiarul va depune Dosarele cererilor de plată în conformitate cu Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de finanțare.

La tranșele de plată finale/ unice/ incluse în eșantionul de verificare se va realiza verificarea menținerii criteriilor de eligibilitate. În cazul în care în urma verificării menținerii criteriilor de eligibilitate se constată că unul dintre ele nu mai este respectat, precum și dacă există suspiciunea de creare de condiții artificiale pentru obținerea finanțării, expertul care a efectuat verificarea va demara procedura de constatare nereguli și recuperare datorii

Modelele de formulare care trebuie completate/prezentate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile pe site-ul AFIR (www.afir.ro).

Conform prevederilor art. 44 din Regulamentul (UE) nr. 2116/2021 și a prevederilor PS 2023 – 2027, toți beneficiarii LEADER pot solicita Agenției de Plăți plata unui avans. Cuantumul avansurilor nu poate depăși 50% din sprijinul public legat de costurile de funcționare și de animare.

Pentru obținerea unei sume în avans, beneficiarii publici sau privați vor depune o solicitare în acest sens, la SLINA – CRFIR/ OJFIR, utilizând formularele menționate în Instrucțiunea de Plată (Anexa V la Contractul de finanțare).

Beneficiarul poate primi avansul după semnarea contractului de finanțare cu AFIR.

Avansul poate fi solicitat în tranșe de minim 10% până la incidența a maxim 50% din valoarea totală a ajutorului public nerambursabil. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente, conform cerințelor Autorității Contractante detaliate în Instrucțiuni de plată Anexa V la contractul de finanțare. În cazul în care beneficiarul va solicita avansului după solicitarea și decontarea unei/ unor tranșe de plată, acesta se va acorda în procent de până la maxim 50% din valoarea totală a ajutorului public nerambursabil rămas de plătit.

Acordarea avansului este condiționată de constituirea unei garanții necondiționate prin condiții generale și/ speciale de garantare, prezentate sub formă de scrisoare de garanție, care corespunde procentului de 100% din valoarea avansului, conform prevederilor art. 23 din OUG nr. 85/2023 cu modificările și completările ulterioare.

Garanția trebuie să fie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă cuprinsă între data solicitării avansului și data

expirării duratei de execuție a contractului de finanțare, inclusiv termenul de 90 de zile calendaristice aferent ultimei tranșe de plată.

Recuperarea de către Autoritatea Contractantă a sumei reprezentând avansul acordat și nejustificat prin plată voluntară, cât și prin executarea garanției (după caz), se va face cu perceperea de dobânzi și penalități, în condițiile legii

În cazul în care beneficiarul a solicitat avans mai mic de 50% din valoarea totală a ajutorului public nerambursabil, acesta poate solicita o nouă tranșă de avans doar după justificarea integrală a avansului obținut anterior, având în vedere prevederile art. 23 alin. (11) din OUG nr. 85/2023 cu modificările și completările ulterioare.

ALTE INFORMAȚII RELEVANTE LEGATE DE ACORDAREA SPRIJINULUI

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului Autoritatea Contractantă constată neîndeplinirea de către beneficiar a obligațiilor asumate la semnarea Contractului de finanțare sau omisiunea notificării AFIR/CRFIR în cazul operării unor modificări care afectează Contractul de finanțare sau în cazul în care se constată deficiențe în implementare, se va demara procedura de încetare a Contractului de finanțare în conformitate cu prevederile Anexei I – "Prevederi generale" și recuperarea ajutorului financiar nerambursabil acordat (dacă au fost efectuate plăți).

Părțile pot decide, prin acord, încetarea Contractului de finanțare și ca urmare a solicitării scrise din partea beneficiarului, aprobată de Autoritatea Contractantă, caz în care beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă până la data încetării Contractului.

Valoarea contractelor va fi dezangajată din contabilitatea AFIR în urma finalizării procedurii de reziliere, iar sumele devin disponibile și se pot utiliza în cadrul SDL. În cazul rezilierii contractului ca urmare a constatării unei/unor nereguli, recuperarea sprijinului se realizează în conformitate cu prevederile OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.

Recuperarea ajutoarelor de minimis acordate prin intervenția DR 36, constatate ca fiind acordate ilegal sau utilizate abuziv, se face în conformitate cu prevederile OUG nr. 77/2014, coroborate cu prevederile art. 25 din OUG nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării.

ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA PROIECTELOR ȘI A VERIFICĂRILOR PE TEREN

În cazul proiectelor de modernizare (inclusiv dotări), extinderi, renovări se va realiza vizita în teren în scopul asigurării că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. În cazul investițiilor noi, vizita pe teren se poate efectua dacă este considerată necesară de către expertul verficator pentru clarificarea anumitor criterii de eligibilitate, pe baza unei Note aprobate de șeful serviciului și de Directorul OJFIR/CRFIR. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va valida numai după finalizarea raportului de verificare pe teren. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren, acesta poate contesta rezultatele verificării după notificarea de neeligibilitate. Verificările pe teren pentru proiectele de servicii vor fi realizate la locul de desfășurare a evenimentelor doar pentru activități care implică un anumit grup țintă (de ex. acțiuni de formare profesională/ dobândirea de competențe/ activități demonstrative/ informare). Beneficiarul prezintă în Cererea de finanțare activitățile pe care le va desfășura, precum și un grafic calendaristic de implementare. Deoarece intervalul de timp necesar de la momentul depunerii cererii de finanțare până la momentul semnării contractului poate fi diferit față de anticiparea inițială, poate fi necesară o actualizare a acestuia ulterior semnării Contractului. Astfel, după semnarea Contractului de finanțare, cu minimum 10 zile lucrătoare înainte de desfășurarea

primului eveniment/primei activități din cadrul proiectului, beneficiarul va transmite prin intermediul platformei graficul calendaristic de implementare actualizat, care să includă locul de desfășurare a activităților, precum și agenda activităților ce urmează a fi susținute. Acest document va fi adăugat la dosarul administrativ al Contractului de finanțare în sistem. În vederea efectuării verificărilor pe teren, necesare în perioada de derulare a contractului, beneficiarul va preciza în cadrul Graficului de realizare a proiectului și numărul de rapoarte de activitate pe care le va depune, precum și data depunerii acestora (săptămâna și luna). Beneficiarul va avea în vedere faptul că este obligat să prezinte la vizita pe teren toate documentele care vizează proiectul în cauză. Experții din cadrul SLIS sau SLIN CRFIR pot, de asemenea, să întreprindă vizite pe teren, fără a fi necesară înștiințarea prealabilă a beneficiarilor. În cazul unor sesizări, experții SLIS sau SLIN CRFIR pot realiza inclusiv vizite pe teren la sediul beneficiarilor, fără înștiințare prealabilă, pentru verificarea documentelor care vizează implementarea proiectelor. Verificarea pe teren se realizează de către doi experți din cadrul SLIN OJFIR. Cei doi experți desemnați de către șeful SLIN OJFIR efectuează cel puțin o vizită pe teren în timpul derulării unui contract de finanțare. Aceștia pot notifica beneficiarul privind data și ora verificării pe teren, cu cel mult 24 de ore înainte de efectuarea acesteia. Un reprezentant al beneficiarului și al GAL vor participa la verificarea pe teren. Reprezentantul beneficiarului și al GAL vor avea obligatoriu o calitate oficială în cadrul entității juridice reprezentată de beneficiar/ în cadrul proiectului (manager sau expert în cadrul proiectului, angajat, președinte, administrator etc.). Scopul vizitei pe teren este de a verifica modul de desfășurare a activităților și respectarea Contractului de finanțare. În cadrul vizitei pe teren, cei 2 (doi) experți din cadrul SLIN OJFIR (sau, după caz, SLIN CRFIR/SLIS) completează „Fișa de verificare pe teren” (formular D1.1L). După verificarea pe teren consemnată în „Fișa de verificare pe teren” (formular D1.1L), experții vor completa Secțiunea „Concluzii” din acest formular. Aici se precizează dacă modalitatea de desfășurare a activității a fost corespunzătoare sau nu, iar rezultatul verificării poate fi: „avizat” (dacă toate căsuțele sunt bifate „DA”); „neavizat” (dacă o parte din căsuțe au bifa „NU”). În cazul în care, în urma verificării pe teren, experții SLIN – OJFIR acordă viza „neavizat”, aceștia vor detalia motivele pentru care au acordat această viză. Dacă o parte dintre activități au fost neavizate, acestea pot fi refăcute și cuprinse în Raportul de activitate revizuit sau în cadrul următorului Raport de activitate intermediar/Raportului final. În situația în care experții SLIN OJFIR efectuează vizita pe teren la ultima activitate inclusă în graficul calendaristic de implementare depus de beneficiar și constată că modalitatea de desfășurare a activității (cursului/acțiunii de informare etc.) nu a fost corespunzătoare, întreaga activitate va fi considerată neavizată. Această activitate poate fi refăcută până la depunerea Raportului final sau a Raportului final revizuit. Fișa de verificare pe teren va fi întocmită în dublu exemplar, unul pentru reprezentanții OJFIR/CRFIR/AFIR și unul pentru beneficiar. Fiecare exemplar va fi semnat de către experții care au întocmit-o și de către reprezentantul beneficiarului, care ia la cunoștință concluziile verificărilor. Reprezentantul beneficiarului poate să formuleze observații la concluziile verificărilor din Fișa de verificare pe teren. După semnare, un exemplar va rămâne la beneficiar, iar cel de-al doilea exemplar la experții verificatori. Verificarea raportului de activitate (intermediar sau final) Beneficiarul întocmește Rapoarte de activitate intermediare (Formular D1.2.1L) numai în situația în care solicită tranșe de plată intermediare, acestea reprezentând documente obligatorii pentru decontarea tranșelor intermediare de plată. Rapoartele se încarcă în platformă, cu încadrarea în termenul de maximum 10 zile lucrătoare de la finalizarea ultimei activități prevăzută de Raportul de activitate. În baza fiecărui Raport de activitate poate fi decontată o singură tranșă de plată. Raportul de activitate final (Formular D1.2L) va fi încărcat în platformă în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la încheierea activităților aferente proiectului. Rapoartele de activitate intermediare/ final vor conține perioada de referință, descrierea activităților care urmează a fi solicitate la plată, persoanele implicate în derularea acestora și activitățile pe care le desfășoară, inclusiv numărul de ore necesar derulării activității respective, numărul participanților și rezultatele obținute, precum și documente justificative pentru activitățile desfășurate și tipurile de materiale relevante, elaborate prin proiect (materiale didactice, chestionare de evaluare, liste de prezență, comunicate de presă etc.). Listele de prezență se realizează pentru fiecare zi a evenimentului și trebuie să includă rubrici privind numele și prenumele participanților, datele de contact ale acestora (adresă, telefon, e-mail) și semnături. De asemenea se va indica durata evenimentelor și locul de desfășurare. Experții responsabili de realizarea evenimentelor au obligația de a asigura păstrarea confidențialității asupra datelor înscrise în listele de prezență și de a le furniza doar beneficiarului și reprezentanților Autorității Contractante. - Nu este permisă participarea aceleiași persoane din grupul țintă, stabilit în cadrul proiectului, la alte evenimente care vizează aceeași tematică (inclusiv finanțată printr-un proiect derulat în perioada de programare 2014 - 2020). Verificarea respectării acestei

prevederi se va realiza în baza declarației pe propria răspundere, semnată de către fiecare participant la evenimentele organizate în cadrul proiectului, care va fi atașată la Raportul de activitate. - Nu este permisă realizarea unor studii, monografii, care vizează aceleași teritorii ce au făcut obiectul elaborării unor studii sau monografii, finanțate în cadrul altor proiecte, inclusiv a proiectelor depuse în cadrul altor programe de finanțare nerambursabilă (inclusiv finanțată printr-un proiect derulat în perioada de programare 2014 - 2020). - Nu este permisă deservirea aceluiași persoane, care au beneficiat de aceleași servicii, în cadrul altor proiecte cu tematică similară, finanțate în cadrul altor programe de finanțare nerambursabilă (inclusiv finanțate printr-un proiect derulat în perioada de programare 2014 - 2020). Pentru rapoartele care conțin acțiuni de formare profesională/ dobândirea de competențe/ informare, expertul SLINA OJFIR va verifica dacă persoanele înscrise pe listele de prezență la aceste activități au completat și chestionarele de evaluare. Dacă mai mult de 50% din chestionare au fost punctate cu note mai mici de 3, activitatea nu va fi avizată. În acest caz, Raportul va fi avizat parțial/ neavizat, expertul va înscrie în rubrica „Observații” care dintre activitățile raportate nu au fost avizate și prin urmare, cheltuielile aferente acestora nu vor fi decontate. Dacă beneficiarul nu a întocmit Raport de activitate intermediar, atunci Raportul de activitate final va cuprinde toate activitățile din Cererea de finanțare și se va putea depune o singură cerere de plată. În cazul Rapoartelor de activitate care includ activități care au făcut obiectul verificării pe teren, Experții SLINA OJFIR vor urmări ca activitățile care nu au fost avizate la verificarea pe teren (prezintă bifa “NU” în cadrul “Fișei de verificare pe teren”) să nu fie incluse în Raportul de activitate (intermediar sau final) ca realizate, fiind în acest fel excluse de la plată. Concluzia verificării (avizat/ avizat parțial/ neavizat) menționată în Raportul de activitate (intermediar/ final) este comunicată beneficiarului de către expertul SLIN OJFIR în termen de maximum 6 (șase) zile lucrătoare de la primirea Raportului, prin intermediul formularului D1.4L - Notificarea de avizare/ avizare parțială/ neavizare a Raportului de activitate (intermediar/ final). Pentru rapoartele care conțin acțiuni de formare profesională/ dobândirea de competențe/ informare, expertul SLINA OJFIR va verifica dacă persoanele înscrise pe listele de prezență la aceste activități au completat și chestionarele de evaluare. Dacă mai mult de 50% din chestionare au fost punctate cu note mai mici de 3, activitatea nu va fi avizată. În acest caz, Raportul va fi avizat parțial/ neavizat, expertul va înscrie în rubrica „Observații” care dintre activitățile raportate nu au fost avizate și prin urmare, cheltuielile aferente acestora nu vor fi decontate. Dacă beneficiarul nu a întocmit Raport de activitate intermediar, atunci Raportul de activitate final va cuprinde toate activitățile din Cererea de finanțare și se va putea depune o singură cerere de plată. În cazul Rapoartelor de activitate care includ activități care au făcut obiectul verificării pe teren, Experții SLINA OJFIR vor urmări ca activitățile care nu au fost avizate la verificarea pe teren (prezintă bifa “NU” în cadrul “Fișei de verificare pe teren”) să nu fie incluse în Raportul de activitate (intermediar sau final) ca realizate, fiind în acest fel excluse de la plată. Concluzia verificării (avizat/ avizat parțial/ neavizat) menționată în Raportul de activitate (intermediar/ final) este comunicată beneficiarului de către expertul SLIN OJFIR în termen de maximum 6 (șase) zile lucrătoare de la primirea Raportului, prin intermediul formularului D1.4L - Notificarea de avizare/ avizare parțială/ neavizare a Raportului de activitate (intermediar/ final). Raportul de Activitate aprobat reprezintă document obligatoriu de plată.

INFORMAȚII SUPLIMENTARE

Dicționar de termeni Beneficiar – organizație publică sau privată care preia responsabilitatea realizării unui proiect și pentru care a fost emisă o Decizie de finanțare de către AFIR/ care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR, pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR; Cerere de finanțare – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înainteaază pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile; Contribuția privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar și nebancar, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu

dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar și nebanca. Contract de Finanțare – reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție/valabilitate, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PS 2023-2027; Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării; Fișa intervenției – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele intervenției, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiari și tipul sprijinului; Fonduri nerambursabile – reprezintă fondurile acordate unei organizații publice sau private în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea de investiții/servicii încadrate în aria de finanțare a Intervenției și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției/serviciului conform proiectului aprobat de AFIR. Grup de Acțiune Locală (GAL) – este un parteneriat format în baza unui acord de parteneriat, care reunește reprezentanți ai sectoarelor privat, public și ai societății civile, inclusiv persoane fizice relevante, constituit cu scopul de a implementa o Strategie de Dezvoltare Locală în teritoriul vizat de parteneriat. Implementare proiect – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului până la data depunerii ultimei tranșe de plată; Intervenție – instrument de sprijin însoțit de un set de condiții de eligibilitate specificate în PS 2023-2027 pe baza unui tip de intervenție FEADR prevăzut în regulamentul PS 2023-2027. Investiție nouă – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții nefuncționale/dezafectate (întreprindere existentă care își deschide un nou punct de lucru cu un cod CAEN existent, întreprindere nou înființată, întreprindere existentă care aplică pe un alt cod CAEN față de cel autorizat); LEADER – Intervenție din cadrul PS ce are ca obiectiv dezvoltarea comunităților rurale ca urmare a implementării strategiilor elaborate de către GAL. Provine din limba franceză „Liaisons Entre Actions de Développement de l’Economie Rurale” – „Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale”; Modernizarea - cuprinde lucrările de construcții și instalații privind rețehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale; Proiecte cu beneficii comunitare în domeniul social – sunt tipuri de operațiuni /proiecte care pot fi dezvoltate atât de către furnizori de servicii sociale, cât și de entități publice sau private care dezvoltă un proiect în domeniul social. Aceasta nu presupune obligativitatea ca beneficiarul să fie acreditat ca furnizor de servicii sociale, cu excepția cazurilor reglementate de legislația națională. Planul strategic PAC 2023 – 2027- documentul programatic, în sensul art. 104 din regulamentul PS, în care sunt prevăzute intervențiile și sumele alocate României din FEADR, care se aprobă de Comisia Europeană prin decizie de punere în aplicare, denumit PS 2023-2027; Proiect eligibil – reprezintă proiectul care îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în fișa tehnică a intervenției/ schemei de ajutor de stat/schemei de minimis conform criteriilor aprobate și detaliate în manualele de proceduri și în Ghidul solicitantului. Reprezentantul legal – reprezentant al beneficiarului care semnează angajamentele legale, desemnat potrivit actului normativ privind organizarea și funcționarea entității/persoanei juridice respective și conform actelor constitutive/ statutului solicitantului/beneficiarului; Solicitant – entitate publică sau privată, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR; Strategie de Dezvoltare Locală - Document ce trebuie transmis de potențialele GAL-uri către Autoritatea de Management și care va sta la baza selecției acestora. Prin acest document se stabilesc activitățile și resursele necesare pentru dezvoltarea comunităților rurale și măsurile specifice zonei LEADER; Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul ghid și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului; Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul ghid și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului; Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări; Abrevieri AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale; DGDR - AM PS – Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritatea de Management pentru Planul Strategic FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea

Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune; MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale; PS – Planul Strategic; SDL – Strategia de Dezvoltare Locală; CRFIR – Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale; OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene); SLINA – CRFIR – Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale; SLINA – OJFIR – Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale; ANSVSA – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor; DSVSA – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor; DSP – Direcția de Sănătate Publică. Legislație europeană și națională aplicabilă Legislația europeană Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene Tratatul privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană ratificat prin Legea nr. 157/2005; Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize; Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1475 al Comisiei din 6 septembrie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește evaluarea planurilor strategice PAC și furnizarea de informații pentru monitorizare și evaluare; Regulamentul (UE) 2023/2831 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Regulamentul (UE) nr. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor); Regulamentul (UE) 2021/2116 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013; Regulamentul (UE) 2021/2115 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEAGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013; Regulamentul (UE) 2022/126 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului cu cerințe suplimentare referitoare la anumite tipuri de intervenții specificate de statele membre în planurile lor strategice PAC pentru perioada 2023-2027 în temeiul regulamentului respectiv, precum și cu norme privind raportul pentru standardul GAEC 1 (bune condiții agricole și de mediu); Regulamentul (UE) 2022/127 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme privind agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, garanțiile și utilizarea monedei euro; Regulamentul (UE) 2022/128 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, controalele, garanțiile și transparența; Regulamentul (UE) 2023/2141 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/130 în ceea ce privește raportarea sancțiunilor aferente condiționalității și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/2290 în ceea ce privește raportarea avansurilor în cadrul indicatorilor de realizare utilizați pentru verificarea performanței și raportarea valorilor agregate ale indicatorilor de realizare; Legislația națională Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2014 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, aprobată prin Legea nr. 43/2015, cu modificările și completările ulterioare; Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEAGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, cu modificările și completările ulterioare; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a

intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 907/ 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1.571/2014 privind aprobarea Bazei de date cu preturi de referință pentru mașini, utilaje și echipamente agricole specializate ce va fi utilizată în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 19/2024 privind aprobarea manualelor de proceduri specifice intervențiilor din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, elaborate de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 3978/R/2024 pentru aprobarea structurii organizatorice, a regulamentului de organizare și funcționare și a statului de funcții pentru Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, cu modificările ulterioare;

LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE

1. Anexa 3 - Cerere de Finanțare DR 36 - proiecte de investiții 2. Anexa 5 - Cerere de Finanțare DR 36 - proiecte de servicii 3. Anexa 6 - Cerere de Finanțare DR 36 - proiecte mixte (investiții și servicii) Documentație tehnică proiect : 4. Anexa 1 - Studiu de fezabilitate - HG 907/2016 5. Anexa 2 - DALI - HG 907/2016 6. Anexa 10.1 - Memoriu Justificativ 7. Anexa 4- Hotărârea Consiliului Local pentru implementarea proiectului, cu referire la următoarele puncte obligatorii: • necesitatea și oportunitatea investiției; • lucrările sunt prevăzute în bugetul/bugetele local/e pentru perioada de realizare a investiției; • angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere și / sau reparare a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți; • caracteristici tehnice (lungimi, arii, volume, capacități etc.) • nominalizarea reprezentantului legal al UAT-ului pentru relația cu AFIR în derularea proiectului • angajamentul că proiectul nu va fi generator de venit; 8. Declarație beneficiar privind informarea GAL ; 9. Declarație pe proprie răspundere privind realizarea unei acțiuni specifice de educație și conștientizare în urma implementării proiectului de investiții. 10. Anexa 17 - Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea intervenției DR 36; 11. Fișa intervenției Nr. 2- Protejarea mediului în comunitate; 12. Anexa. nr. 15 - Fișa de verificare a condițiilor și criteriilor de eligibilitate locală. 13. Formularul E1.2.2L - Fișa de evaluare generală a proiectului DR36 F (proiecte de tip investiții) 14. Formularul E1.2.3L - Fișa de evaluare generală a proiectului DR36 F (proiecte de tip servicii) 15. Formularul E1.2.5L - Fișa de evaluare generală a proiectului DR36 F (proiecte mixte – investiții și servicii) 10. Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal.